

spaudos

os knygos
KATA".
os vėliausias išda-
išaiškinta visokios
sergėti, pripildyta

l Instituto.
am žinot, toj knygoj yra
ms susituokimę, ką liki
„Vudovas i Sveikata“.
kuris tik atsius 10 c.
A i SVEIKATA dyka.
iems, vyrams ir moter-
šsisaugot, kaip jas isai
knygoj utras sau reika-

koki daktarę, kad ne-
ADOVA i SVEIKATA
stitutas vyrų ir
rgalėjimui ligų vartoję
Kad ne ypatingai, tai
ir bus prisistūti vaistai,
ta. Vaistai išsiuntina
Itasunt adresnok:

al Institute
rector.
York, N.Y.
is nuo 10 ryto iki 1 p.p.

KOVA

KOVOJ
TU LAYSI
SVO
TIESAS

Politikos, ekonomijos ir literatūros savaitinis laikraštis
LIETUVIŲ SOCIJALISTŲ SAJUNGOS ORGANAS.

PREKIUOJA:		ADRISAS:	
metams	2.00	1815 Moyameasing ave	
pusmečini	1.00	Philadelphia, Pa. U.S.A.	

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1905, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA.

Philadelphia, Pa. 17 Sausio (January) 1908m.

Nr. 3 **Metai IV.**

DRAUGAI, SKAITYKIT IR PLATINKIT „KOVA“!

Amerikos kasyklos -- didžiausios žudynes.

MERIKOS kapitalistai mėgsta girtis daugeliu dalykų, kurie esą didesni sulyginant su Europa ar kitomis svieto dalimis. Tuomi jie išreiškia savo patrijotiškus jausmus. Amerikoje yra turtingiausias į visą pasaulę žmogus (Rockefelleris), abelnai daugiausia milijonierių, tie milijonieriai įtaiso pasiūčiausias puotas, garsiausias niekšystes ir iš jų kilusias bylas, kaip Thaw'o, duoda didžiausias milijonines aukas «žmonių» apšvietimui, t.y. universitetams, kur už tas aukas turi but išauklėjama žmonių akių dumikai, kokių nė barbariškoj Rusijoje neišauklės; Amerikoje yra didžiausias «darbo biuras» Washingtone, kur ateivių daugybė gauna darbą, yra parlamentas (kongresas), kur nė vieno socialisto nėra, o atstovai svarsto, kaip panaikinti «fundijimo» būdą, yra

prezidentas Roozeveltas, kurs ženklina visuomenę ir jau pasivijo Vokiečių Wilhelma, apskelbęs tikruosius darbininkų švietėjus «negeistinais piliečiais». Ir ko čia nėra toje Amerikoje: teip didelių, teip prakilniai-biaurių dalykų, kitur nematysi ant teip aukšto laipsnio. Dabar auga krizis-bedarbė ir anarchija didžiausia, kokios dabar da niekur nebuvo. O ypatingai Amerikos kapitalistai gali pasigirti savo pramoniskomis skerdynėmis: ant geležinkelių, pabriuose ir da geriau kasyklose.

Per tris savaites gruodžio mėnesyje buvo anglių kasyklose keturi atsitikimai, kur užmušta 1184 darbininkai, ir tai pirmamjam atsitikime žuvo «tik» 34 vyrai. Čia sužeistieji neskaitomi, nors iš jų daugybė mirė arba numirs da iš tos kasyklų eksplozijos ligos, o nemažai liks berankių, be kojų, vie-

ų linijų laivų.
ncija į visas ša-
giai ir pigiai.
cietų.
ngtinių Valetijų.
phia, Pa.
L. Graičunas
lsted st. Chicago, Ill.
ias ligas be skirtum-
as, Moteris-
aiku. Priemimo o-
n ir nedeliomis: Nuo
ki 9 vakaro.
s Yards 7399.

nakių ir su išplikintomis akimis. Abelnai imant, jeigu Europoj kasyklose žusta 1 darbininkas, tai Amerikoj — 3. Trigubai daugiau — argi tas ne pakelia mūsų milijonierių patrijotizmą? Ir kasyklų žudynės kasmets didinas: 1890 metais buvo nužudyta tik 701 darbininkėlis, o 1906 metais žuvo jau 2061 darbininkas. Sulyg Jungtinių Valstybių geologiškos priežiūros («Geological Survey») surinktų žinių, 1895 metais iš kiekvieno tukstančio kalnakasių žuvo 2. 67, t. y. du ir 67 šimtadalės. 1906 metais jau pakilo iki 3. 40 (3 su 40 šimtdaliu).

Dabar pažiūrėsim kiek žuva Europos kasyklose. Prancuzijoj per pastaruosius penkerius metus iš kiekvieno tukstančio kalnakasių kasmets žuvo nedaugiau kaip po vieną ypatą — oficiališka apyskaita parodo skaitlinę. 91, t. y. 91 šimtdalė. Panašiai ir Belgijoj iš kiekvieno tukstančio žuvo kasmets vienas kalnakasys. Anglijoj tas skaitlius siekė 1. 28, kuomet laimingojoj Amerikoj žuvo 3. 39.

Amerikoj viskas mat ant didelės papėdės stovi. Kodėlgi čia negalėtų daugiau žuti darbininkų? Amerikoj inžinieriai ir geologai, už kapitalistų aukas išmokinti, moka gerai pasipelnyt iš to, kas turėtų but sunaudota darbo apsaugojimui; Amerikoj yra teismai ir valdžia vien tik tų geradėjų kapitalistų rankose, kad užmuštųjų šeimos kartais kone lieka kaltos, jog jieško atlyginimo už užmuštąjį tėvą; Amerikoj yra tamsiausi, nesusipratę ir negalinti tarp sąvęs susiprasti lyg prie Babilionijos bokšto, visokių tautų ir kalbų darbininkai, — tai kodėl čia jie negalėjo žuti, kaip musės, ir ar nebutų stebuklai, jeigu jie toliaus nepanorėtų miniomis laidotis kasyklose gyvi budami! Ne, tai butų toks didelis dalykas, kuris nors pritiktų Amerikai, bet joku būdu negalėtų pakudenti patrijotiškojo jausmo Amerikos kapitalistams, kurie, kaip vienas amerikietis—anglas rašytojas tvirtina, daug biau-resni už savo brolius Anglijoj bei visoj Europoj. Ir tiesa: Europoj kasyklos daug senesnės, taigi ir griuvimas ir visokios nelaimės galėtų but tankesnės, bet tie atsitikimai kas mets eina retyn, tuo tarpu Amerikoj kasyklos kone visos naujos ir jose kas mets žuva daugiau ir daugiau.

Nėr kas daugiau sakyt: Amerikoj žemė griuva, gazonai renkasi ir truksta; žuva tame tik darbininkai, bet negalės jie labai ilgai teip žuti, pradės žuti vieton jų kapitalistai su savo tvarka ir pražus amžinai....

Kas yra tėvynė.

(Tąsa).

Da labiau mainėsi padėjimas žmonių, kada jie šiek tiek pramoko išdirbt žemę. Perėjus prie žemdirbystės, pirmą sykį atsirado ir dideliai plėtojosi verguvė. Paimtų nelaisvėn jau nebeužmuša, bet paverčia į darbinikišką spėką; belaisvis jau atneša naudą, nes gali padaryt daugiau produkto, negu pats reikalauja. Tas, kuris valdo galvijus, žemę ir vergus, — pasilieka viešpačiu. Jeigu išpra-

džiū vergai išsirenka iš karės nelaisvių, tai, lakui bėgant, į vergišką padėjimą gali papult ir buvęs laisvas savosios giminės žmogus. Katras nubiednėjo arba nusigyveno, tam priseina jau dirbti kitiems, bet kadangi, paprastai, visas darbas gulėjo ant vergų, tai ir jam priseina jau tapt vergu, nelaisvu žmogum. Žemė pavergia žmones; tarpe jų atsiranda sykiu su žemdirbyste ne tik laisvieji ir vergai, bet ir turčiai ir vargšai, garbingi ir paniekinti. Berods senuos laikuos tarpe neturtėlio ir paniekintojo skirtumo nebuvo; kas buvo neturtingas, tas buvo ir niekšas akise turtingųjų ir garbingųjų. Sykiu su žemdirbyste ir žmogus pavirto į daiktą, kuris nėra naudą — pirkus ar pardavus. Žemė igavo vertę ir pradėjo būti teisingai apginama nuo užgrobumo, kaip iš vidaus viešpatystės, nuo tų, kas jos neturėjo, teip ir ant rubežių, nuo svetimų žmonių. Sykiu su žemdirbyste atsiranda ir valstybė, tai yra tokia žemė, kuri skaitosi prigulinti tik vieniems žmonėms, kurie yra valdomi tikrai savo įstatimais. Visi žmonės, ant tos žemės gyvenantieji, sudaro atskiras žmonių kuopas ir žemė, kurią jie užima, yra valstybės teritorija, provincija.

Nė vieną minutę nereikia užmiršt, kad, pirmiausiai, nuo laikinių laikų, kuriuos pergyveno visi žmonės iki susiliejimo jų į atskiras valstybes, praėjo čielai tukstančiai metų. Be to reikia atmint, kad valstybė da nereiškia tėvynę.

Dalykas tame, kad sykiu su žemdirbyste, kaip mes išaiškinome, atsiranda ir išsivysto vergija. Aiškiai suprantama tas, kad vergai, nors ir gyveno valstybėje, tačiau joku būdu negalėjo jos vadinti savo tėvynę; ne tik dėlto, kad didžiausia jų dalis buvo karėj paimti nelaisviai, prigulinti prie kitų giminių, bet ir dėlto, kad jie, visų pirmu, neturėjo jokių teisių. Mės laikomės ant to labai svarbaus skirtumo, nes vėliau mės pamatysime prie kokių išvedimų jis mus veda. Dabar apibrėšime tik, paėmę už pavyzdį vieną galingiausių senajo svieto (Rymo) valstybių, prie ko naveda toks skirtumas tarpe tėvynės ir valstybės. Senosios gdynės Ryme pilietiškomis juo labiau politiškomis teisėmis naudojosi tik ryminis pilietis*), tai yra aukštosios kilties ypata, kurios anukai buvo giminių vadovais. Tos ypatos ir tik jos vienos skaitėsi Rymo žmonėmis, Rymo tauta ir Rymo valstybė buvo tėvynė, tuo tarpu kuomet šimtai tukstakstančių tos valstybės gyventojų tiesiai ir viešai buvo skaitomi ne piliečiais, t. y. neturėjo jokių teisių ir, žinoma, ir jie patys nemisljo skaityt Rymo valstybę savo tėvynę, nors ji ir būtų buvusi jų gimtine.

Taigi išitėmsime, kad nė valstybė ir net nė gimtinė arba gimtoji šalis negali vadinties tėvynę, ir senųjų laikų Rymas, priešingai savo respublikoniškam surėdymui, visai aiškiai pastato tą skirtumą prieš įvairias gyventojų klesas. Ta valstybė, galime mės pasakyti, ir dingo tik dėlto, kad didžiausia dalis jos gyventojų nežiūrėjo į ją kaip į tėvynę ir jie pats buvo nepripažinti piliečiais. Suprantama, kad tokia valstybė, kurios gyventojai nemato joje tėvynės, turi pradingti tuojaus po to, kaip valstybės valdžia, esanti jų prievarta arba priespauda, neteks savo spėkos. Tokia valstybė laikosi tik ant tamsios spėkos iš vidaus ir iš pašalės. Tas tautas, kurios gyvena jos kaimynystėj, ji skaito priešais; jokios kitos politikos, išskyrus geležies ir kraujo politiką, ji nepripažįsta; kariauja ji be pertrūkio; karė skaitosi aukščiausia dora ir kariški viršinkai būna ir turtingiausi, ir aukščiausio kilimo piliečiai. Tiktai vienas amatas ir tėra nuodojamas, tik vienas ir tėra branginamas, — kariškas amatas.

Mės pasakėme, kad žmonijai žemdirbystė reiškė tą patį įėgą, ką ir vergystė; mės išaiškinome, kodėl žemdirbystė veda prie vergystės ir mės galėtume parodyt, koku būdu Rymo valstybė, buvusi vien tik žemdirbystės valstybe, tuom pačiu laiku buvo valstybe, palaikančia verguvę ir kares. Vienok, mus interesuoja ne istorija

*) Pilietis — graždanin, obyvatel, citizen, buerger. ■ R.

Bymo valstybė
pastatymo pra
Tokiu būd
šių į gyvulin
blais. Daug b
tės darbo. Tie
pasibėt per v
išdirbo kiti, i
ir laukai, ant
jas, arba šat
reiklia ponu
teip, kaip ne
pirkdavo, d
jojo vaikus,
Beikali
me paskiau
nors ir i su
Jeigu i
žemdirbyst
jimas gali
nių. Tokie
liai, arba c
dijoj žmor
pirn 200-
Be to
remtas ar
vo valdir
kai buvo
žmonės,
gamina
teipgi p
dvarini
triūsas
grobtas
tos kari
mynais
nas bu
pripaž
vo kar
davo r
žmonių
mo ap
je atsū
žmonė
už kai
mieste
drapa
augin
išdirb
I
žindin
radin
supra
prive
vį. K
kaim
jis iš
išsiri
maję
jame
yra p
sodži
josi p

Rymo valstybės, bet tos permainos, kurios privedė žmoniją prie pastatymo prasmės (žodžio) tėvynė.

Tokiu būdu, žmonės priėjo iki tam, kad iš laukinių ir panašių į gyvulius sutvėrimu, išgašdinusį Darviną, pasidarė žemdirbiais. Daug buvo prirašyta knygų, pašvęstų išgyrimui žemdirbystės darbo. Tiesa, rašo apie tas grožybes ponai, kurie atvažiuodavo pasilsėt «per vasarą» sodžiuje, kur viskas buvo jų: ir žemė, kurią išdirbo kiti, ir galvijai, išauginti teipgi kitų, ir miškas, ir pievos, ir laukai, ant kurių begailestinga saulė kaitina piovėjus ir piovėjas, arba šalti lietūs iki kaulų permerkdavo darbininkus; bet, ką reiškia ponui saulė arba lietūs, kada ir tie žmonės buvo jojo lygiai teip, kaip namas arba karvė. Jie buvo jojo turtu, jis paroduodavo, pirkdavo, dovanodavo arba mainydavo žmogų, vyrą, jojo pačią, jojo vaikus, — nes žemdirbystė ir verguvė visados eina kartu.

Reikalingos yra visai kitos sąlygos, apie kurias mes pasakysime paskiaus, kad žemdirbystę atskirt nuo verguvės ir perverst ją, nors ir į sunkų, bet daugeliui mylimą darbą.

Jeigu šalis gyvena tikrai iš žemdirbystės, ji yra neturtinga; žemdirbystėje gamta lošia per daug didelę rolę, ir vienas neužderėjimas gali priverst badaut šimtus tūkstančių ir net milijonus žmonių. Tokie badai atsitikdavo visose šalysė, gyvenančiose vieninteliai, arba daugiausiai iš žemdirbystės. Iki šiai dienai Rusijoje ir Indijoje žmonės badauja teip biauriai, kaip Europos šalyse badavo pirm 200–300 metų.

Be to, kas yra svarbiausia, žemdirbystės triūsas visur buvo remtas ant verguvės. Ponas, žemės savininkas buvo valdonu ir savo valdinių; skurdūs, nudrįskę, išalkinti vergai arba baudžiauninkai buvo tikrai daiktas, tikrai jų pono nuosavybė; net laisvieji žmonės, pereidami prie žemdirbystės, pavirsta į vergus. Karė pagamina tą gyvą žmogišką prekę (tavorą), kiek jo tik reikia. Ji teipgi palaiko aštrumą pobūdžių ir galybę tvirtųjų. Pirmutinis dvarininkas pirmiausiai buvo kareiviu; jam krovė lobius ne tik triūsas jojo vergų, bet ir kariškas ant kitų užpuolimas; lobs, užgrobtas karė, padaugindavo jojo turtą, ir jis buvo gatavas nuolat kariauti ir ne tik su kitoms šalimis, bet ir su savo tikrais kaimynais. Ant dvarponio nebuvo jokios valdžios; jeigu jojo kaimynas buvo už jį silpnesnis ir neturtingesnis, jis galėjo gyvuot, tik pripažinęs valdžią stipresniojo ir išpildydamas jo paliepimus. Buvo karės, kurios tęsėsi ne tik dešimtis, bet gi šimtus metų ir išmušdavo ne priešus, bet tikrus savo žmones. Teip slinko šimtmečiai ir žmonija gyveno ubagystėj, tamsybėj, burtuose ir be jokio supratimo apie savo bendrus reikalus ir bendrą tikslą, kurį jie būtų turėję atsiekti. Kad ir jau buvo valstybė, tai vis da nebuvo tėvynės; žmonės skaidėsi į mažus kaimelius ir niekas nežinojo, kas darosi už kaimelio apeliukės. Kelių buvo mažai ir tie pats buvo prasti; miestai tolymi ir neturtingi; kaimo žmonės gyveno kaip ant salos; drapanos buvo pagaminamos iš avių kailių arba iš žievių augmenų, auginamų čia pat pas save; net savas kalvis dirbo paprastus žemės išdirbimui įrankius.

Iš vienos tik pusės tuo laiku buvo karės naudingos; jos supažindindavo žmones vienus su kitais, o labiausiai jos pagelbėjo atsiradimui visokių tavorų ir daiktų, kurie lavino grožės skonį, nes, suprantama, buvo įvežama tik brangūs daiktai. Karė ir pirklyba privedė prie atsiradimo pramonės, kuri visai permaino žmonių būvį. Kodėl — nesunku tai suprast. Pirma: ūkininkas, išeidamas iš kaimo, pirmiausiai pasilinosuoja iš po dvarponio valdžios; mieste jis išsyk pasidarais laisvu; pas save sodžiu jis net pačią ne pats sau išsirinkdavo, o ėmė tą, kurią rodė ponas ir su išlyga atvesti ją pirmąją naktį į pono miegamąjį kambarį, jeigu ji pirmiau jau nespėjo jame viešėti. Mieste ne tas: čia, jeigu yra darbas, kožnas ant savęs yra ponu. Į miestą ėjo pats drąsiejie, sumaningieji, tie, kuriems sodžiaus gyvenimas paliko jau neiškenčiamas. Miestuose jie vienijosi pagal amatą, į cechus (amato sąjungos), tvėrė miesto valdybą

ir, kaip tik pajuto savo spėką, tuojaus stoji į kovą su dvarponiais. Pirklyba ir pramonė pirmiausiai pareikalavo žmogaus laisvės, tai yra ponui pasidarė reikalingos darbininko rankos tokiame skaitliuj, kiek reikalavo jojo išdarbystė; dvarponis laikė žmones prikaltus prie žemės ir tas nebuvo naudingi miesto ponui ir, žinoma, pačiam amatninkui. Kaip mes pasakėme, dvarponis kariavo ne tik su priešais, bet ir pas save, prieš savuosius; jis plėšė ant kelių ir išrado tam-tikrą teisę — kumščių (kulokų) teisę. Suprantama, kad miesto vertelga arba pramonininkas, siūsdamas savo tavorą ir nuolatatos bijodamas būti apiplėštu, neapkentė dvarponio. Tas nereikia, kad miestietis savininkas buvo geresnis už dvarponį — nė kiek; vienas buvo vertas kito, bet pats darbas vieną vertė būti laisvesniu už kitą. Tavorus reikia važiot, o tam reikia ištaisyti kelius; keliai turi būti apsaugoti, ramybė turi viešpataut ant jų ir miesto amatninkas arba vertelga darosi karščiausiu šalininku ramybės ar santaikos šalies viduje.

(Toliaus bus).

«Pasišvęskite, moters, apšvietai, o ji palaimys jus»*).

«Jai nēr' lyties, parvos, tautos nē religijos — kas tik ją myli, lygiai naudojas. Ji padēs jums pažinti savę, užlaikyti sveikatą, pailginti gyvenimą. Ji apgins jūsų lopšius nuo dievų, dvasių ir velnių ir saugos jūsų dukteris ir sūnus nuo svieto medegiškai, fiziškai, protiškai ir doriškai išnaudojančiųjų ponų, valdonų, kunigų. Jūsų darbus ji pagelbės atlikti daug greičiau ir lengviau ir jie glostys jaukiąją širdį daug maloniau, negu ikišiol. Ir prastąjį namelį, apšvietai veikiant, jūs pavėrsit į puikų palocių, kūdąjį gi valgį — į gardų ir sotų. O kada parėjusiam nuo darbo vyrui jūs atskleisit svieta visoj jo garbėj ir nelaimėj ir perstatysit, kaip vergai jau kykla ir vienijas, kad kovoti visur, kur tik siaučia priespauda, biednystė ir nevalė, supras jūsų mielasias, kad ramesnės vietas už nameilį, brangesnio draugo už moteriškę — net visoj pasaulėj jieškoti veltu. Ir pikti žmonės nuo jūsų atstos, versmės negerumų — prasmegs, rūpesčiai apie tamsųjį rytojų — išnyks. Atliks daugiau laiko, daugiau centų, daugiau progų gyvenimui. O geru pasinaudoti jūs visados mokēsite. Pasišvęskit, tat, moters, apšvietai, o ji palaimys jus.»

«Negeistini piliečiai» išteisinti.

Boise mieste, Idaho valst., sausio 4 dieną pakilo neapsakomas žmonių džiaugsmas, išgirdus, kad teismo prisiiekdytiniai («jury») Pettibone'o-byloje išdavė nusprendimą: «Not Guilty» — «Nekaltas». Nusprendimą išdavė 11 val. iš ryto, po keturiolikos valandų svarstymo.

Ch. A. Moyer, Vakarų Kalnakasių Federacijos prezidentas liko sykiu išleistas, nebaigus bylos.

Haywoodas, Vak. Kaln. Fed. sekretorius, kaip žinoma, jau vasarą paliuosnotas. Tai-gi visi trys kaltinami už užmušimą buvusiojo gub. Steunenbergo, kaltinami per didžiojo žmogžudžio Harry Orcharde «išpažinti» ir liudijimą, visi trys kaltininkai, kuriuos prezidentas Roozeveltas prieš pat jų teismo atsidarymą pavadino «negeistiniais piliečiais» («undesirable citizens») liko pripažinti nekaltais ir paleisti iš kalėjimo.

Kapitalistų valdžiai, kurios tikslas buvo: nužudžius minėtos Federacijos viršininkus, išardyti pačią Federaciją, nepasisekė tai

* Iš J. Perkūno prakalbos „Lietuvių Apšvietos Draugystei“ Brooklyn'e.

padaryt. «Idahos valstybė nuplakta» — rašo «Appeal to Reason» korespondentas.

Bet draugas Pettibone vis tiek nelaimingas: kalėjime gavo džiova, i teisma turėjo nešte atnešt.

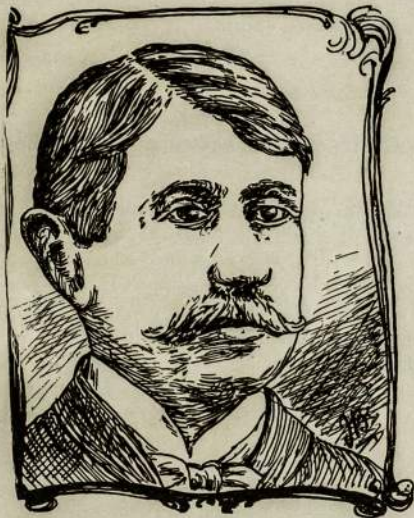
Garsusis jų apginėjas advokatas Darrow teipgi serga, guli Los Angeles ligonbutyje (Kaliforn. valst.). Jis telegrafavo tuojaus Pettibonui: «Sveikinu jus. Atvažiuokite pas mane. Turiu užtektinai kvietkų — užteks dvejiems šermenims»...

Darbininkų didelės minios tą dieną pakėlė labai iškilmingas demonstracijas. Boise visur languose buvo Moyerio, Haywoodo ir Pettibono paveikslai; minia traukė gatvėmis, o pirma jos nešė, dėl juoko, Orchardo karikatūrą su parašu «Pinkertono baidyklė» (mat

jis priklausė prie Pinkertono šnipų organizacijos). Chicagoje taip pat buvo didelė demonstracija ir mitingas, kuris tarp kito ko sim-tė telegrafu pasveikinimus negeistiniems piliečiams ir jų advok-tams.

«Appeal to Reason» (atsišaukimas į protą), socialistų laikni-ti; didžiausias savo skaitytojų skaičiumi, nusiuntė Idahos gubernatoriui Goodingui sekančią telegramą:

«Kada Harry Orchard bus patrauktas išsipažinti užmušęs be-vusijį gubern. Steunenberga? Telegrafinis atsakymas mūsų lešomis.» Atsakymo negauta.

G.A. Pettibone

Charles H. Moyer.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Vokietija. Pereitą nedėlią Berlyne buvo didelė ir trukšminga demonstracija, kurioj pirmą vietą užėmė moters, reikalaujančios visuotinos balsavimo teisės. Demonstrantų — vyrų ir moterų — minia susidėjo iš 70 tūkstančių ypatų (40 tūkst. susiorganizavusių socialistų, o 30 tūkst. jiems pritariančiųjų). Dainuodama «Marselietę» ir kitas revoliucijos dainas minia užpuolė cėsoriaus ir ministrų pirmininko Buelowo namus. Buelowas pavojuje. Policija vartojo ir ginklus. Kad ne tas — būt buvę bloga karaliaus rūmams.

Valstybės išdas dikčiai nusilpnėjęs. Krizis auga, kaip Amerikoj. Matomai Vokietijos valdžia turės liaut padėjus caro valdžiai slopint revoliuciją, o pati turės rūpintis apie savo šalies revoliuciją.

Rusija. Dūma gyvuoja lyg lapė po akėčioms. Nieko ji negali veikt, ko valdžia nenor. Iš didesnių nutarimų paminėtinas tas, kad badaujantiems paskyrė menką pašėpą 15 milijonų dol. Tuo tarpu ypač Peterburge motinos iš bado pameta savo mažus vaikus, o didesnius parduoja.

Iš Amerikos darbininku gyvenimo.

Bedarbių demonstracija. Bostone (Mass.), sausio 6 d. buvo didelis bedarbių susirinkimas ir demonstracija arba «paroda» po miestą. Perėjus mažas siauras gatves, darbininkų apgyventas, didelė demonstrantų išalkusių minia traukė į turtingųjų gatves, kur daugelis kalbėtojų sakė karštas prakalbas, nurodydami tą pašėl-siai didelį skirtumą tarp vargo bei darbo žmonių ir didžturčių dy-kaduonių žmonių. — Buvo mitinge perskaityta ir visų susirinku-siųjų priimta rezoliucija, kur reikalaujama naujų miesto ir valsty-bės teisių, apginančių visus bedarbius, ir kitų dalykų ir pasmerkiama kapitalistų gspadoravimas ir tvarka.

Reikalauja darbo. Seattle mieste (Wash.) žmonės suskato ener-giškai reikalauti iš valdžios, kad parūpintų darbą. Neseniai vie-nam parke rado žmogų badu mirusį. Tas labiausiai visuomenę sujudi-no. Išspauzdinta peticija keturiomis kalbomis: angliškai, švediš-kai, vokiškai ir lenkiškai, ant kurios pasirašė šimtai žmonių. Pe-ticija skamba šiaip: «Męs žemiau pasirašiusieji rankpelniai darbi-ninkai, išmesti iš pabirkų, be kaltės iš mūsų pusės, reikalaujam, kad šio miesto kapitalistų klesa ir jos valdyba, kurios yra kaltos už šiandieninį krizį, tuojaus mus aprūpintų darbu prie publiškų įvedimų Seattle mieste, kad nė vyrai, nė moters nemirtų iš bado,

kuomet kapitalistai perdaug prisisotinę».

Randauninkų «streikai» pradeda šiame krizio laike apimti visą Ameriką. Ne tik New Yorke susiorganizavo namų randauninkai; žinoma, neturtingieji, darbo žmonės, ir atsiskė mokėt randas, kada namų savininkų kompanijos atsiskė numazint ant 20 procentų randos didumą. Dabar tas judėjimas eina ir stiprėja Chicagoje. Jau yra sutvertas tam tikras komitetas ir į jį kasdien atsiskė šimtai randauninkų, kad juos užrašytų į boikotistų arba «streikininkų» lakštą. Tai reiškia, kad tveriasi tam-tikra sąjunga. Jie reikalauja, kad būtų randa numazinta bent dviem doleriais.

Darbai pradeda judėt. Sausio 6 d. Clevelande, Ohio valst., sugrižo į darbą netoli 10 tūkst. darbininkų, kurie buvo netekę darbo dėl krizio. Anot laikraščių pranešimų, šiaurės Ohio dalyje sugrižo ar sugriš šiomis dienomis į darbą 30 tūkstančių darbininkų; prie to da kai kuriuose fabrikuose padidina (?) darbininkų skaičių.

Unija gelbsti bedarbius. New Yorke Amerikos Darbininkų Federacijos centro pildomasis komitetas pereitą ketvergą turėjo savo ypatingą susirinkimą bedarbių pagelbai apgalvoti. Į tą susirinkimą buvo užprašyta visokių New Yorke organizacijų atstovai.

New Yorke yra 50 tūkstančių žmonių be pastogės ir be karnio duonos. Labdarybės komisorius Robert W. Herbbard sako, kad miestas kuogreičiausiai parūpintų daugiau nakvynės namų. «Dabar vargdienis gali iš bėdos miegoti kokiam parke ant suoloelio, užsiklojęs trimis laikraščiais, bet tą lengvąjį orą neužilgo užims šalčiai ir kur tada benamiai nakvos?» — klausia ponas Herbbard.

Darbininku judėjimas svetur.

Rusijoje išnaujo pradeda šiurmikaut didysis badas ne tik kai muose, bet ir miestuose. Miestuose didinasi bedarbė — tai reiškia — badas. Iš Rygos prieš Kalėdas tik per keletą dienų išsikraustė 400 rusų darbininkų, kurie čia buvo atvykę iš Rusijos vidurio, darbo jįeškodami.

Gruodžio 28 d. dūma nutarė paskirt prieš kalėdas (rusiškasias) 15 milijonų rublių alkanųjų pašelpai. Bet ką tas pagelbės milijonams alkanųjų? Ypač, kad ta pašelpa turi eit per vagilių valdininkų rankas.

Lietuvoj teipgi blogai užderėjo javai: vargas pasididino, o gal ir badas ims šiurmikaut.

* * *

Lietuvos ūkininkai pradėjo vienur-kitur kalti darbininkams retėžius, kuriais nori pasimauti, kad — nė vietos! Liesnistvos valsčius (Naumiesčio pav.), kaip praneše «Žarija», padarė nutarimus vien ant darbininkų galvų. Įtaisyti bernams ir tarnaitėms knygeles, kur bus užrašoma jų gerumas ir blogumas ir be tų knygučių negalės gaut vietos; joks ūkininkas neturės imti pabėgusio iš kito ūkininko berno, tarnaitės ar piemens, tai gi turės kiekviens turėt paliudijimą. Toliaus: neimti į darbą tų darbininkų, iš kurių šeimynos kas bus išėjęs į Prūsus darbo jįeškoti. Tai jau grynas boikotas ir laisvės varžymas!

Bet tas darbininkus pakurstys išnaujo stot ir kovot prieš tokias tų atgaleivių užmačias. Dabar darbininkų dvasia apsilpus nuo reakeijos slėgimo, tai ir tie «Šaltinio» išmaudyti ūkininkai gali ką nori niekčiot.

SĄJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

Naujos kuopos.

Bayonne, N.J., kuopelė buvo užgesus, bet gruodžio 23 d. vėl susitvėrė. Jai teko numeris užgesusios kuopos Bennington, Vt., — 36.

Hyde Park, Mass., gruodžio 22 d. susitvėrė nauja kuopa, No. 85.

LSS. Pild. Komiteto kryvūlės.

Kryvūlė P.K. No. 17. Kad LSS. sekretorius su administratorium išduotų pilną atskaitą P.K-tui, už kokią sumą knygų ir «Žarijos» yra partrauta ir už kiek išparduota.

Kryvūlė P.K. 18. Užmanymas I-mo Rajono, Conn., kad «Kovoj» būtų garsinama adrisai rajonų sekretorių. P.K-tas vienbalsiai atidėjo tai ant toliau, pakol konstitucija nebus užbaigta.

Referendum N3, reikale keliaujančio organizatoriaus.

Šitas referendum nusitęsė perilgai, iš priežasties daug prisistų svarstymų, kuriuos ūmiau negalima buvo patalpinti «Kovoj».

Balsavimo laikas užsibaigs vasario 10 d. Kuopos ir pavieniai draugai, turėjote progą tēmyti. Svarstant įnešimą 60 kp. malonėsit kuogreičiausiai prisistūti nubalsavimus.

Balsavime nereikia rašyti jokių patēmijimų, tiktai pažymėti kiek balsavo už ir kiek prieš.

Jeigu vienbalsiai kuopoje balsuoja, reikia pažymėti, kiek draugų buvo susirinkime.

Įnešimas LSS. 60 k. So. Boston, Mass.:

«Kad LSS. užlaikytų keliaujančių organizatorių, kuris keliaudamas per lietuvių apgyventas vietas tvirtų naujas kuopas ir darbar esančias sustiprintų».

Su broliška meile

LSS. sekr. P. Dubickas.

Reikaluose keliaujančio organizatoriaus.

Mēs, 60-tos kp. draugai, užmanēm, kad Sąjunga turētų keliaujančių organizatorių, kuris iš vietos į vietą važinēdamas vestų agitaciją tarp plačiųjų darbininkų minių, tvirtų naujas kuopas ir tvarkytų esančiasias.

Tą klausimą pakėlēm ne be pamato, praktika parodē, kad nēsant tokio organizatoriaus, Sąjunga daug nustoja. Agitacija, tas vienintelis apsišvietimo ir organizacijos įrankis varoma visai ne sistematiškai, ne retai esame priversti kviesti kalbētoją iš labai toli, kas padaro dideles lēšas kuopoms parengusioms prakalbas ar diskusijas, ir nuvargina oratorių, kuopos nepajiegia apsimokēt kalbētojams, nes tie priversti išmokēt daug pinigų geležinkelių kompanijoms, o kad kalbētojui už jo vargą nelieka nė cento, tai mēs nesirūpiname, tartum jis gali šventa dvasia gyvent; kitas dalykas tame, kad nēsant reguliariško maršrūto kalbētojas nežino, kur bus sekančios prakalbos ir kada bus; čia, kaip praktika parodo, jisai turi laukti po keleta dienų ant vienos vietos, kol surengs kitur. O kas jį užlaiko? tie pats draugai. Atsilanko į kokią aplinkę kalbētojas, o kuopos da nežino, kurią dieną kur jisai kalbēs,

ir vėl kalbėtojas važiuoja ne ten, kur arčiau, bet ten, kur užkvietė ant tos dienos, kur svetainę galima buvo gauti, kur plakatus paspėjo atspauzdinti ir išplatinti. Visai kitaip būtų, jei kuopoms išanksto praneštų ar tai per «Kovą» ar per laiškus, kurią dieną rengti prakalbas. Tuomet tos ar kitos kuopos draugai žinotų, ant kada paimt svetainę, atspauzdinti plakatus ir tt. Ir galima būtų kalbėtojui atlankyti visus miestus paeiliui, kas sumažintų kelinės lėšas ir neprivertstų laukti ant vienos vietos po savaitę ir daugiau. Tokiu būdu agitacija eitų daug sparčiau, nes jeigu kalbėtojas ir nepajiegs kasdien kalbėti, tai diena praleizdamas, įstengs.

Kokią naudą keliantis organizatorius atneš, tą kiekvienas gali suprasti, jei tēmija, ką nuveikia adelnai geras agitatorius. O nuo susipratimo darbininkų minių, nuo skaitliaus sąjungos narių priguli ir spėkos ir gyvavimas pačios Sąjungos. Jei pastatyt atsakančią agitatyvišką darbą, tai, beabejonės, narių skaitlius augs ir išdas Sąjungos didis.

Tik vienas gali būt klausimas, iš kur imt pinigų keliaujančiam organizatoriui, jo užlaikymui? Tartum jų ir nėra. Bet kas išmoka šiandien kalbėtojaus kelionės lėšas, kurių teip daug? Kas juos užlaiko? Vis tie patys draugai. Jei agitatorius lankytųsi visuose miestuose iš eilės, tada draugams nereiktų tiek daug išmokėti už kelionę. Esant kas savaitė 3-4 vietose prakalboms, keliaujantis org. surinktų aukų nuo \$ 10.00—\$ 30.00. Ar tai tos aukos bus renkamos literatūros ar tai agitacijos fondui vis tiek jos sudrūtis Sąjungą. Daugelyj vietų imama už įžangą, aišku kad ir tas prisidės prie organizatoriaus užlaikymo. Be to keliaujantis organizatorius visuomet turės su savim literatūros, kurią jis lengvai galės išparduoti, esant kas savaitė 3-4 vietose prakalboms. Tokiu būdu Sąjungos išleista literatūra išeis į žmones greičiau. Jeigu jau ir alga paskirt organizatoriui, tai vistiek jis apsimokės savo darbais, nes ir Sąjungos narių skaitlius pasidaugis ir aukų daugiau įplauks, ir literatūros parduosime, o kartu su tuom ir susipratimą tarp darbininkų pakelsime. Kuopos, kaip matyt iš jų svarstymų, visos priitaria, kad reikia organizatoriaus. Tik klausimas lėšų neišrišamas. Už tai mes ir sakom, kad jeigu drgg. Antonovas, Bagočius ir kiti galėjo važinėti ir atnešt naudą Sąjungai ir surinkt aukų, važinėdami nesistematiškai, be tam tikro maršrūto, tai kodėl negalėtų važinėti tą syk, kada viskas bus sutaisyta taktiškai — su mažom lėšom, o su didesne nauda? Teipgi pajmkim ir buvusius draugus — Žagarą, Grigaitį — argi jie neatnešė naudą mūsų Sąjungai ir LSD. Partijai? Užtatai tik malonėkit draugai apsarstyti tą dalyką nuodugniai, išpašaknių ir įvest tą praktikon, o matysim, jog mūsų Sąjunga turės keleriopą naudą.

Vardan 60 kp. J. P. Raulinaitis.

Organizatorius, «Kovos» pagerinimas, draugo sušelpimas.

Brighton, Mass. Gruodžio 28 d. 1907 m., buvo 67 kuopos mėnesinis susirinkimas, kur kilo klausimas apie užlaikymą organizatoriaus, katras važinėdamas rengtų prakalbas ir tvirtų kuopas. Tas labai pagirtinas daiktas, bet iš kur imti tą kapitalą jam užlaikyti. Kad ir darbai gerai eina, kožnas dirba ir tai nenori, kad ant prakalbų atėjus nuo jo reikalautų pinigų sumesti kokiems iškaščiams, o kad darbo neteks, tada visai atsakys nuo pinigų iškos pašelpos; to ir negalima reikalauti. — Buvo kelios korespondencijos, kad pagerint organą, tas yra svarbiausias daiktas, kad daugiau būtų mokslisčių straipsnių, ar koks norint priedas; draugai skundžias, kad vienos «Kovos» nepakanka reikią kitų laikraščių užsirašinėti. Ir tas teisybė, katrie prie LSS. priguli, aš mislinu, nė vienam nepakanka vienos «Kovos», turi užsirašyti da kelis laikraščius. Tuos pinigų, kurie mums kaštuotų užlaikymui organizatoriaus, geriaus

atiduoti pagerinimui organo; prakalbas rengti ir tvirti naujas kuopas su vietiniais kalbėtojais galima apsieiti.

Įnešimas draugų 67 kp. LSS.: kodėl sąnarys LSS. turi mokėti už organą brangiau, kaip pašalinės ypatos? Reiktų sąnariui pigiau mokėti. (Sąnariai moka ne tik už organą, bet ir savo sąnarinę mokėstį. Red.)

Yra pagarsinta organe, kad drg. Jonas Jomanta, nukentėjęs revoliucijos judėjime, reikalauja pašelpos. Šelpti reikia nelaimingą draugą, bet turėtų būt aiškesnės žinios. Vienas mūsų kuopos draugas pranešė, kad jisai pažįstas tris Jomantus ir vienas iš jų buvo išdaviku.

Kuopa nutarė pareikalaut, kad viešai pagarsintų per organą minėtą draugą: kokioj dirbtuvėje Liepajui dirbo, kiek metų, kaip seniai ženotas, kiek šeimynos turi. Jeigu to viešai negalima pagarsinti, tai nors per laišką tegul duoda atsakymą.

P.P.

Apie mūsų konstituciją.

Konst. Komisija per 2-ji susivažiavimą, kaip žinoma, nutarė daugiau nesusivažiuoti ir darbą užbaigti šiame mėnesyje per laiškus. Bet, kaip buvo ketinta, nė viens Kom. narys ir šiuo kartu neatsiuntė man medegos iki sutartam laikui, t.y. 25 dienai gruodžio. Sausio 6 d. gavau nuo drg. Širvydo, o kiti draugai ikišiol matomai netur laiko ką nors parašyti. Bet aš manau, kad be susivažiavimo nebūs galima apdirbt konst. projektą. Da kitaip man tas dalykas išrodo. Aš manau, kad būt gerai padavus visų draugų kritikai tą mūsų darbą, t.y. mūsų apdirbtus punktus ir neapdirbtus. K. Komisijos nariai mano nuomonei pritarė, kad būtų buvę jau nuo seniau paleista tai per viešą kritiką. Bet kol nebuvo užtiestų metmenų, tai nebuvo nė kas leist. Dabar galima. Iki susivažiavimui eitų svarstymai, tad turėtume jau tobulą konstituciją. Čarteri, kaip girdėt, galima būtų ir dabar gaut, nereikia tam užbaigtos konstitucijos: reikia tik parodyt organizacijos vardą, tikslą ir abelonus pamatus. — Da kitas dalykas, dėl kurio būtų gerai visiems draugams matyt konstitucijos medegą ir ją apdirbinėt pirm leidžiant ją (konst.) per referendum. Reikia žinot, kad referendum balsavimas turi būt: teip, arba ne; už, arba prieš. Taigi ir konstitucijos balsavimas turėtų eit tuo pačiu būdu: priimt, ar atmest ją visą. Jei ir būt leista taisyimas, tai vistiek joks, nors ir geriausias, pataisyimas negaus balsų daugumos ir liks teip, kaip bus paduota. Tą matėm jau balsuojant III susivažiav. nutarimus. Kilo tik tušti protestai, būk tūlų kuopų taisyimai buvę apleisti (ignoruojami), bet ką darysi, kad jų balsų buvo mažuma.

Einant gi viešam svarstymui draugai geriau susipažis ir su konstitucijos dvasia, o tą dvasią visi, kurie dalyvaus kritikoje, jai įkvėps, teip, kad IV susivažiavimas jau galės drąsiai ir lengvai užbaigti darbą ir tada tik paleist per referendum. Kritika turi būt stamantri, be jokių įžangų eiti stačiai prie dalyko, išreikšti trumpai ir aiškiai savo nuomonę. Čia paduodu konstitucijos projekto pradžia, visai apdirbtą, ir toliau paduosiu dalimis, pagal visų Konst. Kom. narių patarimą. Jeigu kiti K.K. nariai nesutiks su šituo mano užmanymu, tai teip greit, kaip pereis tame dalyke mūsų kryvūlė, galėsime da kartą susivažiuoti ir apdirbt visą konst. projektą.

J. Baltrušaitis.

Liet
1. Ameri
ją, vadinamą
Socialist Fed
2. Lietu
zuoti Amerik
mo priepu
prirengti pl

1. Liet
ir pavienių
2. Pen
partijos, pr
Lietuvių So
be skirtum
tvirti knoj
Pasary
politiškų i
3. Ki
pajra, tai
potam su
4. K
Sąjungoje
poje telie
socialist
jimui; d)
politiško

1. I
tų Sąjun
2. M
— 15c. c
Nor
meratos.
priverči
3. f
ypating
4.
šyti jon
5.
kandida
6.
rinkim
tis.
7.
titucija

1.
2.
nesy: v

KONSTITUCIJA

Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje.

STRAIPSNIS I.

Sąjungos vardas ir tikslas.

1. Amerikos lietuviai darbininkai jungiasi į vieną organizaciją, vadinamą Lietuvių Socialistų Sąjunga Amerikoje (Lithuanian Socialist Federation of America), sutrumpinant: «LSSA.» (LSFA).
2. Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje tikslas: organizuoti Amerikoje gyvenančius lietuvius ant tarptautiškojo socializmo principų, platinti apšvietimą, kelti klasinį susipratimą, prirengti piliečius prie balsavimo.

STRAIPSNIS II.

Kuopos.

1. Lietuvių Socialistų Sąjunga Amerikoje susideda iš kuopų ir pavienių sąnarių.
2. Penkios ypatos, nepriklausančios prie jokios kitos politiškos partijos, pripažįstančios socializmo principus, susitaikančios su Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje programu ir konstitucija; be skirtumo lyties, tikėjimo ir padermės, gali bile apylenkėje sutverti kuopa.
- Pasarga.* Ypatos, užimančios valdiškas vietas, gautas nuo kitų politišku ne-socialistiškų partijų, negali būt sąnariais.
3. Kuopos skaitosi numeriais 1, 2, 3 ir tt. Jeigu kuri kuopa paįra, tai josios numeris tampa atiduotas kitai kuopai, kur nors potam susitvėrusiai.
4. Kuopoms tampa atimtas čarteris ir oficijališkai apskelbta Sąjungoje nebesančiomis, sekančiuose atsitikimuose: a) jeigu kuopoje telieka tris sąnariai; b) jeigu kuopa remia kitas politiškas ne-socialistų partijas; c) jeigu kuopa atvirai kenkia socializmo judėjimui; d) jeigu kuopa išstoja iš Sąjungos ir prisideda prie kitos politiškos nors ir socialistų organizacijos.

STRAIPSNIS III.

Sąnarių priedermės.

1. Įstojantįs sąnariai prisižada elgtis pagal Lietuvių Socialistų Sąjungos Amerikoje konstitucijos ir programo.
2. Moka mėnesinės mokes ties po 20 centų mėnesiui, iš kurių — 15c. eina į Sąjungos Išdą, o 5c. į kuopų išdą. Norintįs prenumeruoti organą moka 50 centų metams prenumeratos. Kiekvienam sąnariui prideri organą skaityti, vienok nepriverčiant prenumeruoti, jeigu gauna jį kitokiais būdais.
3. Skaito ir platina socialistiškus ir darbininkiškus raštus, ypatingai Sąjungos organą.
4. Agituoja, kur tik galima, už Sąjungą; prikalbinėja įsirašyti jon draugus.
5. Balsuoja ir kitus ragina balsuoti už socialistų statomus kandidatus.
6. Kiekvienas sąnarys privalo lankytis į visokius kuopų susirinkimus, ypatingai lavinimuisi skiriamus, išimant svarbias kliūtis.
7. Turi nuodugnai žinoti ir kitiems aiškinti Sąjungos konstituciją ir programą.

STRAIPSNIS IV.

Kuopų uždaviniai ir darbai.

1. Kuopų didžiausia pareiga yra sąnarių skaičių didinti.
2. Daryti paprastus susirinkimus ne rečiau dviejų sykių mėnesy: vieną kuopos reikalų apsvarstymui, antrą — pasikalbėjimams ir sąnarių lavinimuisi socializmo moksle: studijuoti politiką ir Sąjungos programą, mokintis iškalbos ir agitacijos varymo. Beto, prie kiekvienos progos reikia parengti draugiškus pasikalbėjimus ir diskusijas, kur pas draugus susirinkius turi visuomet būti aiškinama darbininkų klasios reikalai ir kaip juos reikia išrišti.

3. Rengti viešus susirinkimus su prakalbotimis, kada ir kur tiktai galima. Apie tokius susirinkimus plačiai ir iš anksto apskelbti. Prieš tai, draugai turi prisiruošti ką nors pakalbėt ar kokią prelekciją perskaityt.

4. Stropiai ir veikliai dalyvauti visokiuose kitataučių socialistų susirinkimuose.

5. Miestų, valstijų ir tautos viršininkų rinkimuose paremti balsais ir agitacija vietinių socialistų kandidatus.

6. Tankiai progai pasitaikius, reikia sutaisyti, išleisti ir išplatinti savo apielinkėse agitatyviškus lapelius. Beto, prieš rinkimus reikia sutasyti lapelius, kuriuose būtų nurodyti statomieji ant socialistų platformės kandidatai, už kuriuos darbininkai privalo balsuoti. Tokius lapelius teip išplatinti, kad jie patektų į lietuvių šio krašto piliečių rankas.

7. Prieš rinkimus susitarti su vietinėmis socialistų kuopomis ir išdirbti atsakančių laikino veikimo būdą.

8. Užlaikyti pilną surašą savo apygardės lietuvių socialistų, neveizint ar jie priklauso prie sąjungos, ar ne. Prieš balsavimus priminti jiems, kad užsiregistruotų ir balsuotų.

9. Rūpintis, kad kiekvienas sąjungos sąnarys kuoveikiausiai pastotų šio krašto piliečiu.

10. Kuopų privalumas yra platinti miniose socialistų ir darbininkų literatūrą abelnai, o ypač Sąjungos leidžiamuosius raštus ir jos organą.

11. Akilčiai tēmyti į Sąjungos išdo stovį. Matant jame neprieteklių, skubina išrasti jojo paramai pragumus.

12. Stengtis įkurti savo knygyklus ir skaityklas.

13. Metų laiku kuopa būtina turi padaryti du visuotinu susirinkimu: sausio mėnesyje, kuomet renka visiems metams komitetus ir liepos mėnesyje, kuriame suveda visų metų apyskaitas.

Pranešimas ir patarimas LSS. kuopoms.

Šiuomi pranešame, kad 52 kuopa LSS. (New Yorke) įkūrė ratelį vardu «52 kp. LSS. Propagandistų Kolegija». Tame ratelyje dalyvauja gabesniejie draugai ir jojo užduotis yra: išsilavinti iškalbystėje, susipažinti ir išgilinti į socializmo teoriją, gvildenant tai tarp savęs, kad paskui galėtų kiekvienas suprantančiai ir aiškiai skelbti nesusipratusiom darbininkų minioms socializmo mokslą.

Taigi mes («52 k. LSS. Propagandistų Kolegija») patariam visoms LSS. kuopoms įkurti tokius ratelius, nes tikimės, kad atneš naudą visur ir visados.

Su sociališkais linkėjimais

52 kp. LSS. Prop. Kol. sekr. A. Purvis.

Moterų klausime.

Kitam num. patilps 52 kuopos įnešimas, kad «Kovoj» būtų įvesta atskira rubrika moterų reikalams, ir drauge Lit. Komiteto nutarimai tame klausime.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės po pieros, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas.

Žinios turi būt teisingos, paduotos teip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpintos.

Pittsburg, Pa. Juodašimtis. Draugai ir visi «Kovos» skaitytojai, apsaugokit nuo Rusijos juodašimčio. Čia Pitsburge buvo apsilankęs iš Waterburio, gyveno du mėnesiu, buvo labai nuvargęs, meldė draugų pagelbos. Jis tiki, kad draugai turės gailėstį, kaip jis persistatys save geru patrijotu. Bet tai ir laimėjo. Tokis patrijotas nesivadinęs visokiomis pavardėmis negali būti: vienoj vietoj vadinasi *Prankus*, o kitoj vietoj *Autanavyčius*. Mat jau žino visi, kad jis buvo *Kražių* skerdynėj urėdninku. Dažinom, kad ir šimkunų valsčiuje buvęs carizmo ir kunigijos apgynėju. Jau Rusijoj nebegali būti nė vagimi, tai atvažiavo į Ameriką vogti. Ne gana, ką buvo šelptas nuo bado ir šalčio, bet jis da tris draugus apvogė. Vienas draugas šelpė jį, maitino, ir da keletą dolerių pinigais davė, šelpė, kad šalčiu nepastiptų ir strytais plikoms kulnėmis nestyrinėtų. Bet kaip

Skundžiasi...

Parašė *P. Posmyla.*

NAKTIS. Šaltas šiaurys vėjas pučia ir, lyg atšypęs peilis, skaudžiai bučiuoja keleivio veidus. Keleivis, jaunas vaikinąs, sukdamasis į šalį, slepiasi nuo jo šaltų, šiurkščių, deginančių lupų... Kartais pro debesų sklįpą pažvelgia ant keleivio senų, surukšlėjusių veidų mėnulis ir vėl skubinai slepiasi, rodos, ko nusigando. Palši debesėliai bėga paskui viens kitą, bijodamiesi atsilikt nuo pirmatinių... Keleivis vis žengia ir žengia pirmyn. O! jau daug kelio jis nuėjo! Jau gerokai apilso.

— Neblogai būtų truputį pasilsėti kur užvėjoj, — mišlyja keleivis.

Jau iš tolo matyti, mėnuliui apšvietus, aukšti-ilgi mēdziai. Tai B. kapai. Tarp medžių matyti apsamanojęs senos koplyčelės bokštas ir surudijęs ant jo kryžius. Aplinkui apkalta lentų tvora. Norint seni kapai, ką liudija tie dideli klevai ant jų, bet ir iki šiai dienai da čion laidoja numirėlius. Koplyčelėj toj atsibuna kas mets du-tris kartus atlaidai. Susirenka aplinkiniai žmonės, pasimeldžia ant kapų, apverkia savo mylimas ypatas ir... vėl tyku ir ramu, tik rytais ir vakarais, saulei tekant ir leidžiantės, išgirsi koplyčelėj varpuojant liudnu balsu: «Dušėlės į dangų»..., arba laidojant numirėlių

vagis, kol jo niekas nežinojo mandravo karklynuose įlindęs, bet kaip dažinojo, jau reikia prasišalinti iš to krumo, teip ir tokiam žmogui reikia prasišalinti iš to miesto į kitą. Ne gana ką du gelbėtoju savo apvogė, bet jis dabar rado da vieną, ką galėjo apvogti. Meldžiu apsaugoti tokių niekšų.

A. J.

Benld, Ill. Mūsų miestelyje lietuviai yra apsigyvenę nuo 3 metų. Pirmiausia jie sutvėrė neprigulmingą pašelpinį klubą, kuris gerai laikosi. SLA. kuopa neseniai susitvėrė, ir puikiai laikosi. Teipgi yra šv. Juozapo draugystė pašelpinė. L. Soc. S. kuopa (77) gyvuoja, nors turi perleist visokius paneikimus nuo tikrų dievuocių-tamsuolių. LSS. kuopa parengė prakalbą 8 dieną gruodžio; kalbėtojai atvažiavo iš Springfieldo. Aukų surinkta \$ 11.51. Atrokavus lėšas liko \$ 8.26. Skiriame 3 d. į «lit. fondą», o 5.26 LSDP.

J. Gurevičius.

St. Louis, Mo. Lapkr. 17 d. 07 m. LSS. 44 kuopa savo susirinkime vienbalsiai išreiškė širdingą vėlijimą tiems savo draugams, kurie nukentėjo Philadelphijoj 22 rugėjo per neteisingą areštavimą kun. Kaulakio. Teipgi siunčiam gerų linkėjimų Philadelphijos LSS. kuopai už josios narsumą, kad stengėsi kovoti prieš kun. Kaulakį, kuris yra baisiu nevidomai teipgi išgirsi tą patį liudną varpo balsą...

Atėjo keleivis, atsistojo ir užsimastė:

— ...Jau daug žmonių čia ilsisi: senų ir jaunų, mažų ir didelių... Čion ilsis ir mano draugas, numylėtas draugas!... Reik aplankyti, pažiūrėti nors jo kapo... Žmonės kalba, buk ant kapų vaidinasi, tai numirėliai rodosi... bet aš nebijau: aš tam netikiu... Aš žinau, kad numirėliai nieko pikto nedaro. Man jau nekartą pasitaikė naktimis eiti pro kapus ir niekad nieko panašaus neatsitiko...

Keleivis tykiai prasivėrė duris ir teip pat tykia, prisiklausydamas, žengė tolyn, ir susiradęs vieną kapą, jau apaugusį žolelėmis, šale tako, vedančio nuo koplyčios link mokyklos, keleivis apsistojo.

— Tai šitas... — pamislyjo jis ir tyliai žiūrėjo į jį. Jam gailu ir graudu pasidarė. Jis gerai atsimenta savo draugą, atsimenta visus jo darbus, jo žodžius ir dabar, rodos, jis girdi jo kalbą... atsimenta visas keliones, kada laisvės dienomis juodu kurėjo, ką darė, ką veikė, kaip platino laisvės idėją... kaip darė mitingus ir skelbė socializmo mokslą, kaip skleidė šviesą tarp žmonių, ragino visus prie darbo, kėlė iš letargiško miego, naikino apatijos snaudulį, šaukė nuskriaustuosius į vienybę, į kovą su despotiška valdžia, su išnaudotojais ponais... Atmena, su kokia energija ir pasišventimu dirbo draugas... Jis atmena ir mato visą draugo gyvenimą... visą praeitį... Mato kaip užėjo reakcija, kaip siuto valdžios šūnias po kaimus, jieškodami laisvės kovotojų, kaip užpuolė jo draugą sargybiniai su kazokais... kaip jį nušovė... U-u, -

nu darbininkų klėsos.

Organ. A. Milvydas.

Lawrence, Mass. Nauji cenzoriai. Gruodžio 22 d. per savo pamokslą kun. A. Jusaitis pėrė kailį atsišaukimų dalintojam. Sakėsi galįs užginti dalint plakatus netik prie bažnyčios, bet kur tik jis nori, nors ir čielam mieste. Mat koks didelis general-gubernatorius, kad ir bausmę pasakė, reikią užmokėt 10 dolerių... ant dievo garbės! Man rodos, kad tam general-gubernatoriui per minkšta galva užginti Amerikoj platint raštus, o jeigu jis turi kietą galvą, tai gali važiuot į Rusiją ir ten pastoti į eiles tyronų. Jis sakosi baigęs «Juridišką universitetą», o ten tokių vyrų labai reikia caro valdžiai.

R. Vasiliauckas.

Herrin, Ill. Darbai anglių kasyklose eina gerai ir iš kitur pribuvusiam darbą nesunku gauti ir kompanija darbininkam už darbą išmoka grynais pinigais, ne bankų čekiais. Gruodžio 11 d. siautė čion gaisras, kuris sunaikino valstybės taupomosios (saving) bankos namą ir padarė nuostolio ant \$ 36.000.

LSS. 21 kuopa vos-ne-vos gyvuoja; jau antrą susirinkimą negalima susaukti ir negalima žinoti ar ir toliaus teip

net šiurpuliai per visą jo kuną perėjo, šaltas drebulys papurtė, atsiminus apie tai...

— Budeliai!... Nepasotinami kraujageriai, žvėrys! — išsiveržė iš jo krutinės.

Ir mato jis visą tą baisią sceną... Tuos, siuntančių būdelių žvėriškus veidus, tuos baurius keiksmus, dantų griežimą. Ir jam baisu ir bauriu darosi, jam rodosi, kad ir pikčiausia gyvatė su savo baisingais nuodais teip nēr bauri ir šlykšti, kaip tos žmogiškos šmėklos žudančios laisvės kovotojus... Ir šaltis visą jį nupurtė...

Jo mintys skrenda tolyn, jis mato nuludusius draugo tėvus, laužančius iš galesčio ir skausmo rankas... verkiandčius nedžiastančiomis ašaromis... Mato didelę minią žmonių lydinčią draugo lavoną... viduryj minios neša juodą grabą su parašu: «A u k a c a r i z m o». Jis ir dabar mato tas dideles sidabrinės raidės... Paskui grabo neša draugai žalią vainiką su įrištu raudonu raikščiu, ant kurio auksinėmis raidėmis užrašyta: «Ž u v u s i a m u ž l a i s vę, n u o d r a u g ų L S D.»

Jis mato tą nulindusią, šluostančią ašaras nuo veidų minią... Jau grabą įleido į duobę, jau užkasa draugą į žemę... jo numylėtą draugą... Ak! jau jis nepamatys niekad... niekad... amžinai juodu perskirs... Širdis plyšta iš gailėsčio. Jis jaučia, kaip jam skauda širdį, kaip jam gaila, kaip jis verkia, kaip jam ašaros bėga per veidus... verkia ne jis viens — visa minia ašaromis apsiliejus... Jis norėtų šaukti iš gilumo širdies... šaukti ant visos pasaulės, šaukti neperstojant, kad svietas neteisingas, kad čia baisi, atkari nuodėmė... užmuši-

bus; ar ilgai da, broliai darbininkai, mės teip snausim ir duosime save išnaudoti visokiems dykduoniams mintantiems mūsų darbo vaisiais! Bet nelaimė, kad darbininkai nesupranta reikalo vienybės, kaip kapitalistai tai supranta. Mums mat viskas greit nusibosta. Teip mat ir čion atsitiko. Iš syk įsirašė į LSS. 35 sąnariai ir tikėjomės, jog vis daugysis, bet tuo ėmė mažintis ir parejo ant to, jog nē susirinkimo negalima jau atlaikyti.

Susirinkimas 21 kp. atsibus sausio 5 d. 08 m., pas drg. Joną Zarskį stuboje.

J. Miseris.

Homestead, Pa. Gruodžio 28 p.m. SLRKA. ir šv. C. (Cicilijos? R.) giesmininkų ir pasilinksminimo draugystė parėngė vakarą su dainomis, prakalbomis ir perstatymu komedijos «Knarkia, paliepus». Žmonių susirinko diktai. Prieš atidengimą vakaro, komitetui pranešė, kad yra mergina, kuri norinti pakalbėt; komitetas pareikalavo jos pačios; jei pribuvus, kunigas užklause: «Gal tamsta kōlbėsi ką prieš tikėjimą? Atminkite, jog čia katalikiškas vakaras». Ji atsakė, jog ir aš ne protestonka, ji tik norinti pakalbėt, kas link apšvietimo. Komitetas davė balsą. Jei atsitolinus, visi aimanavo: ale kad tik nebut «cicilikė»... Piktus, akademijos studentas, atidengė susirinkimą ir paaiškino vakaro programą. Kalbėjo vietiniis klebonas, ragino rašytis į SLRKA. ir skaityt laikrašmas nekalto...

Jis jaučia, kaip dega jo širdyje neapykanta ir kerštas... kaip verda iš piktumo kraujas jo kune... kaip gniauziasi kumsčios... nori keršyt: akim už akį, dantim už dantį...

Suuzė smarkiau vėjas, sudejavo nuogos medžių šakelės, suvaitojo labiau alyvų krumai. Keleivis pašoko, sudrebėjo, kaip ir persigando, apsidairė, pasiklausė ir jam pasirodė tame vėjo ošime, tame medžių šlamėjime graudus, liudnas ilgas skundas, nerandantis niekur teisybės, nerandantis sąjausmo. Mėnulis, pasirodęs tuo tarpu pro kraštą debesų, ir jis, rodos, skundžiasi: žiuri į žemę koku tai liudnu, rukšlētu, apsiukusiu, tamsiu veidu ir vėl skubinasi pasisėptil.

Keleiviui rodėsi, kad viskas jau skundžiasi: dangus ir žemė, ir tas kapas, į kurį jis žiuri, liudnai skundžiasi, dejuoja... Ir, rodos, girdi iš jo savo draugo balsą — be galo liudną, beviltį, pilną skausmų, pilną išmėtinėjimų, kad gyviejie jo draugai mažai darbuojasi... užmiršo jo žodžius...

Vėjas vis užia, medžiai vaitoja: tai graudžiai verkia, tai liudnai dejuoja... jie skundžiasi... Ir neša vėjas jų skundą, neša po plačią pasaulę be sąjausmo, be meilės, be pasigailėjimo... kurčią pasaulę, nesuprantančią jų skundo... O jie vis skundžiasi...

30. XI. 07 m.

«Žvaigždę»; kitokių laikraščių liepė saugotis. Toliau sekė pasakaitės arti 2 v. žmonės, girdėtis, nelabai buvo užgnėdinti. Po jo kalbos perstatė komediją; artistai lošė neblogai. Po to išėjo kalbėt drg. Marija Olyta; ji savo karštoje kalboje nurodė daugiausia vargingą moterų padėjimą ir tamsumą, ragino skaityt visokius laikraščius ir knygas, nes tik iš knygų ir laikraščių gausim apšvietimą; apsišvietę ir susivieniję nuversim nuo savo pečių kapitalizmo jungą ir tt. Kalba, matyt, žmonėms patiko, ką išreiškė trukšmingu delnų plojimu. Po to išėjo kalbėt Paulauskas, vietinis. Jam pradėjus kalbėt, žmonės išsiskirstė.

J.B.

Paterson, N.J. Suvargusi mus moteris, paskendusi tamsybė, suvaržyta fanatizmo pančiais, bėgant evoliucijai, eina į laimingesnę ateitį, nežiurint į jokus tvenkimus tamsybės apaštalių ir despotų.

31 d. Gruodžio dr-tė šv. Onos parengė linksmą balių, kuris rodos nieko nežadėjo labai judėjimo, bet visgi aušrelės spindulis įsiskverbė į tą linksmybę, nes užbaigiant senus metus kiekvienas jautė savoj krutinėj jausmą priespaudos praėjusių metų ir mislijo, ką labo atneš ateinanti metai. Dr-tės pirmsėdė kvietė neužmiršt kovojančių už laisvę Lietuvoj ir paprašė vietinį kalbėtoją E. Kinderą paaiškinti apie tai plačiau. Kalbėtojas paaiškino, ką blogo ir gero atnešę pereiti metai ir ko galima laukt ateinančiuose, ir kokiais keliais galim prie to prieiti. Kalba visiems patiko. Suaukavo \$ 2.75

Kas yra pinigas.

Pinigas — šaltinis nedorybių.
 Pinigas — tvėrėjas biauurybių.
 Pinigas — galvažudis aršiausias.
 Pinigas — gobėjimas didžiausias.
 Pinigas užmuša ir atgaivina.
 Pinigas vargą, laimę gamina.
 Pinigas išžudo milijonus.
 Pinigas gimdo vargšus ir pouus.
 Pinigas karalium pastato.
 Pinigas nuo darbo atstato.
 Pinigas į dangų veda.
 Pinigas į peklą deda.
 Pinigas vargšą iškeikia.
 Pinigas turėjų išteisia.
 Už pinigą viską padarysi.
 Už pinigą dangų at'darysi.
 Ir teip pinigas viską gali,
 Kur tu tik eisi į kokią šalį.
 Pinigas ir už Dievą brangesnis,
 Už dangų, už rojų geresnis.
 Bet jau netoli ta gadyne,
 Kad pinigas liks sau purvyne:
 Ne tik žmonija jo negarbīs,
 Bėt nė su kojom jau nespardys.

J.P. Raulynaitis.

kankintiniams; todėl teip mažai, kad čion bedarbė, ir kad jau daugelis buvo išsiskirstę.

Pienburnis.

Brooklyn, N.Y. Mūsų mieste darbai labai sumažėjo. Daug žmonių yra be darbo.

19-ta kuopa darbuojasi nuosekliai, rengdama prelekcijas moksliskas ir politiskas, po kurių buna diskusijos. Buvo surengtos prakalbos Brooklyne SLR.Kat. Am., kur kalbėjo garsusis dvasiškas vadovas kun. Milukas. Žmonių tą vakarą prisirinko pilna svetainė. Kun. Miluko kalba — paprastas šmeižimas, paniekinimas socialistų.

Pas mus yra daug inteligencijos ir galėtų daug daugiau atnešt žmonėms naudos; bet ypatiški užsipuolimai per diskusijas atšaldo žmones nuo klausimo ir susirinkimo. Gruodžio 26 d. buvo liuosos noro diskusijos apie socializmo principą ir pažiuras iš nepartyviškos pusės. Prelegentu buvo studentas New Yorko universiteto, drg. T.M. Vinikaitis. Labai įdomios buvo diskusijos. Bet gale drg. J.Perkunas užsipuolė ypatiška; tas publikai labai ne patiko. Drg. T.M. Vinikaitis surengė vardu 19-tos kuopos LSS. 8 prelekcijas, bet dabar daugiau nerengsiąs.

Gaila, kad męs nemokam paguodot mokslo vyrų, o be jų męs kaip ir neregiai, negalim nieko nuveikt.

Jau kelintas mėnuo, kaip moterys, draugės 19-tos kuopos, pakėlė klausimą apie tiesas moterų (? R.). Diskusijos atsibuna ketvergais. — Moterys pradeda stropiau darbuotis.

Liūdėjimas.

Kasdieną atgimsta ir auga skausmai,
 Ir verkia krutinė teip liūdnei, skurdžiai...
 Tik šala ir žūva augštiejie jausmai
 Ir širdį lyg peiliais sužeidžia aštriai...
 Sodiečiai da miega, tiesų nesuprant...
 Ir apšvietos panos gamtos nepažįst...
 Skaudu, kad šaltumas į širdį įkrent...
 Man pakirstos mintys, lyg lapai, suvyst...
 Kad pasninkas, alkis vargdienius džiovin,
 Tai kunigas šaukia, kad reikia kentėt...
 Jie kylančią dvasią tik spaudžia, marin...
 Ne tam jie gyvena, kad miniai padėt.
 Mažturčiai paskendę giliausioj tamsoj,
 Juos ēda šie sunkūs ir kartūs vargai...
 Laisvė nors ir šviečia toli ten aušroj,
 Tik da prispaudėjams nelūšta ragai...
 Kas kelias ir žengia nors žingsnį pirmyn,
 Tą tamsiosios įjegos prispaudžia piktai...
 Ir ēda ir veda į vargą gilyn;
 Jo būvį apkartin teip liūdnei, šaltai...

14. XII. 1903.

Jovaras.

Rengiasi sutvert moterių sąjungą Amerikoj. Linksma, kad jau ir moterys pradeda daugiau protaut ir darbuotis.

J.A.Stankus.

IŠ LIETUVOS. (Ištrauka iš laiško.) ...Pranešu Jums nekurias žinias apie mūsų tėvynę vargingą-Lietuvą. Pastaraisiais laikais valdžios tarnai k.a. sargybiniai, žandarai, raštinninkai (p i s o r i a i) ir kiti budeliai turi mūsų apylinkėje didelę galę. Jei kur išgirdo, kad koks ukininkas ar vaikiną skaito pirmėviškus laikraščius ir knygeles, tuo gauja piktadėjų-tamsunų sargybinių daro kratas, nekaltus žmones muša, kad parodytų «cicilikų» raštus ir ginklus; jei pasipriešina, tai už nekurios valandos pamato drėgnas kalėjimo sienas. Teip-pat jeigu koks lietuvis šnipas, tikras kunigo tarnas nuneša policijai, jei kada išgirdo kalbant kokį draugą dar 1905-06 metuose apie socializmą ir lietuvių vienybę bei kokią organizaciją, arba mėtant prie bažnyčių šventadieniuose atišaukimus (proklamacijas), ir tas jau nemato šio svieto: sukūša visus į kalėjimą.

Nežinau, malonus drg. Jonuk, kaip bus ir man, jau V. s t a r š a šnipinėja apie mane, gal drg. pameni, kaip žmonėms aiškinau socializmą, dalinau atišaukimus, teip pat pamėtydavom kartais po plentą, dabar užėjus carizmui po sodžius ir kaimelius, nori ir mane sugauti, bet aš dar vis išsisuku iš gudrių sargybinių nagų. Kiti mūsų draugai jau sugauti. Tikras pragaras pas mus gyvuoja! Sargybiniai, it pasiūtę žvėrys!...

Tavo draugas St. N.

SUSIRINKIMAI IR AUKOS.

¶ Springfield, Ill. Gruodžio 25 d. vietinė dainininkų kuopelė susirinko pas drg. V.Černauską. Padainavus keletą darbininkiškių dainelių ir pasikalbėjus apie visokius reikalus, J.Gugas užmanė paaukauti kalėdų skatikėlių kovojantiems Lietuvoj. Draugai sumetė 4.65.

¶ Brighton, Mass., gruodžio 19 d. LSS. 67 kp. parengė prakalbas. Kalbėjo LSS. sekretorius P.Dubickas ir iš So. Bostono Leonas ir Grikštas Žmonių buvo susirinkę apie 200. Aukų surinkta 5.05. Surengimas kaštavo 7.25, tai lėšoms uždengti aukų nepriteko. Nepriteklių užlygino kuopa. Į L.S. Sąjungą įsirašė 4 nauji draugai.

¶ Springfield, Ill., gruodžio 22 d. buvo viešas lietuvių susirinkimas, su prakalboms. Aukų surinkta 3 dol., rev. naujai. Gruodžio 29 d. buvo vėla prakalbos, kur suaukuota \$ 9.75. Paskirta pusiau: revol. naudai ir liter. fondan. Į LSS. įsirašė 5 draugai.

¶ Kensington, Ill. Gruodžio 22 d. p.m. J.J.Višnevsio salėje atsibuvo prakalbos, kurias parengė neseniai susit-

vėrusi LSS. 20 kuopa. Susirinkimą atidarė drg. N.Vilimas. Kalbėjo vietinis drg. J.K.Vasiliauskas ir draugai iš Chicagos: Švirnickas, Siderevyčia ir Ambraziejus. Dekliamavo labai užimančias eiles Ambraziejus ir Švirnickas. Surinkta \$ 4.10; atėmus prakalbų rengimo iškaščius, lieka 2.00, — literatūros fondan. Į vietinę LSS. kp. įsirašė 7 draugai. (K.J.Aidas).

¶ Bayonne, N.J. 23 d. gruodžio p.m. buvo parengtos prakalbos 5 rajono LSS. Lietuvių susirinko suviršum šimtas ypatų; tame dvi moteris ir dvi merginos. Kalbėjo Antanov ir Dubickas, LSS. sekretorius. Susitvėrė kuopa iš 6 draugų.

Mano pasiteisinimas.

«Kovas» N 46, straipsnyje «Prie rajono veikimo tvarkos ir aš prisidėsiu», drg. Ramanauckas, tarp kitko, klausia manęs, kur padėjau įnešima 15 kuopos, kuris buvo vienbalsiai priimtas konfeancijoje. Prašau atleisti, drauge, kad teip ilgokai užtrukau su savo «pasiteisinimu», ale, prisilaikydama nuomonės, kad: geriaus veliaus, negu niekad, nors dabar pasiryžau paaiškinti jums, kur dingo jūs kuopos įnešimas. Kiek aš atsimenu, tai tas įnešimas ilgai buvo svarstomas, ir laike svarstymo man gerokai teko, kadangi prie mano ypotos buvo suredaguotas, ir jūs turite pilną tiesą manyti, kad aš jį užslėpiau, kaipo man neprielankų. Aš gi nugabenu jį į arhyvą ne dėl to, kad jisai man nepatiko, ale dėl to, jogei su juom nieko galutino vienbalsiai nutarta, kaip jūs tvirtinate, nebuvo. Galite užmesti man melagystę, tad turiu jums priminti, kad pasibaigus konferencijos posėdziui, skaičiau visiem draugams — tarpe kurių ir jūs buvote, Konferencijos protokolą, ir klausiau, ar kartais ko nepraleidžiau? Ant to man niekas nieko nesužtėmijo, ir protokolą liko priimtas. Nėgana to, prieš pasiūsiant protokolą į «Kovą» nugabenu jį pas pirmsėdį, ir tas perskaitęs, pasirašė, nieko neužtėmijęs kas rink jūs įnešimo. Ant galo, nuo patalpinimo «Kovoje» konferencijos protokolo, iki pasirodymo jūs straipsnio, su prisidėjimu prie rajono veikimo, praėjo keletas sąvaidų. Jūs turėjote užtektinai laiko, pataisyti, arba bent patėmyti man mano klaidą. Jūs to nepadarėte, nors nemislju, kad tai iš priežastės užmiršimo. Nelaikydama savęs už daug suprantantį, koku jūs mane savo straipsnyje perstatote, galėjau apie jūs įnešimą užmiršti, ar tai netyčia, ar tai dėl to, kad jis man «nepatinka», kaip jūs norite parodyti. Kas link to, su dr-gu nesiginčysiu, palikdamas teisybės tarpe mus atradimą draugams. Reikia draugui žinoti, kad «tas neklysta, kas nieko neveikia». Teip ir aš, nebučia tiek klaidų padaręs, jeigu bučia ramai sau rankas sudejęs sėdėjęs, kaip dauguma daro. Dabargi, gal «perdaug» prijausdamas sąjungos reikalams, padaviau įnicijatyvą — sušaukti rajono konfrenciją ankščiau paskirto laiko. Padariau klaidą, kadangi nebuvau gavęs ant to aprobato draugo organizatoriaus. «Danguma

draugų pritarė, ir konferencija buvo laikyta, nors organizatorius buvo tam priešingas». Ne gana to, kad pats paklydau, da per savo agitaciją, įtraukiau į klaidą ir daugumą draugų, kurie pasitikėję ant tokio «vėjavaikio», gal visai nė nenorint, apibrožijo draugų organizatorių, sutikę dalyvaut konferencijoje.

Rašydamas patarimą «Prie rajono veikimo tvarkos», re-gis neko neišsitariau prieš drg. Ramanaucką, kuo bučia gal-lėjęs jį užgauti. Jeigu tik tuom, jog paminėjau: «kaip da-bar atsitiko». Paminėjau tuos žodžius tik dėl to, kad norėjau parodyti, jog tas praktikoj atsitiko. Neišlaviau, kad tai bu-vo ribose V rajono, ir kad butų kaltas drg. Ramanauckas o aš — teisuus. Apie mano klaidas daugiaus buvo konfrrencijoj kalbėta, ir aš ant jų reikalavimo prisipažinau kaltu esąs ką dabar viešai atkartuju. Nesuprantu, kuom draugas motivuo-jat reikaligumą jų pradėtos polemikos.

J. Rudiminas.

DARBININKO KRONIKA.

Samaros mieste, Rusijoje, sausio 1 d. tapo užmuštas žandarų pulkauninkas Bobrov.

Sausio 2 d. Peterburge policija areštavo 19 ypatų, kurios būk padarę suokalbi užmušti carienę našlę Mariją Teodorintę (caro Mikės motiną).

Anglekasių unijos (U. M. Workers) trijų distriktų pildoma-sis komitetas savo susirinkime, Wilkes Barre, Pa., nutarė pastaty-ti paminklą Latimero kankiniams, kurie kaipo streikieriai krito nuo šerifo pasiuntinių kulku. Paminklas bus pastatytas Setone, Penns. valst. — John Spargo laikraštyje «Worker», sausio 11 d., nurodo artistus skulptorius, kurie galėtų atsakančiai padaryt tą paminklą, nes yra padarę gražius dalykus iš darbininkų gyvenimo. Constantine Manier yra portretavęs Belgijos kalnakasius; draugas Ch. Haag, švedas, padarė modelį «Streikas» (kalnakasių), jo grupa «Accord» yra dailos muzėjuje Metropolitan New Yorke.

Rusų sąjungos skyrius Genevoje, Šveicarijoje, paskutiniame savo posėdyj nutarė: «Wahrheit» (Teisybės) redaktorių Louis Milterą, už palaikymą teroristų soc. revoliucionierių partijos ir už apskelbimą valdžios paslaptių p a s m e r k t i m i r i o p. Tą nutarimą išpildyti kuo greičiausiu laiku. Tas darbas pavestas atlikti trims specialistams, Maskvos rusų sąjungos nariams. Tam dalykui paskirta yra 3.600 rub.

Praeitais metais atkeliavo iš Rusijos į Ameriką: 125,234 žydai, — 46,304 lenkai, — 13,697 lietuviai, — 13,161 suomai, — 10,279 vokiečiai, ir 5,282 rusai.

KĄ RAŠO LIETUVIŲ LAIKRAŠČIAI?

Lietuvių Moterų Sąjungos Komitetas, kaip žinoma, nesutaria tarp savęs ir mažuma atsimeta visai, o tai vis bijodamos socializ-mo! «Viln. Žiniose» (N 219) *Jauna Lietuva* apie tai rašo šiaip: «Moterų Sąjungos Komitetui. — Lapkričio 18 d. Vilniuj, kviečiant tos Sąjungos pirmininkei, atsibuvo Komiteto susirinkimas. Kaune

gyvenančias moteris ji, pirmininkė, pakvietė laišku pirm 2 su-čių, paskui telegrafavo. Kanniškės susirinko ir apsvartinėjo la-daryti. Dvi jų — Leonienė ir Norkytė — išrado reikalingu važi-ni. Kitos gi ragus pastatė ir užpyko. Jieškojo priekabių: tai bū-esa, tai užimtos, tai Kaune Komiteto dauguma, tai pagaliaus, ta-visos ne kanniškės socialistės.

Vilnius netoli; bereikalingai daug daugiau jos laiko praleidū užimtos nėra: nė visos turi darbus ir šeimynas. Turinčioji Seim-ną p. Leonienė galėjo atvykti, nes norėjo. Kaune mažesnėji Kom- teto dalis: buvo išviso 7, jų 2 sutiko keliauti, beliko tik 5. Ir ta 5 maištą kėlė. O tikriausia jų nevažiavimo priežastis, tai bijojimo socialistių. Bijo socializmo kai choleros, kad jų nepagriebtų. Ka-li vyrai padarė joms dezinfekciją, prileisdami į jas navatno sky-simo, nuo kurio nebennustoja šaukasios: socialistai! socialistams! ly-drignų apsisivalgiusios.

Neturi nė gabumo, nė mokslo, o svajoja apie vadovavimą. ri būti jenerolais, by tik lermą kelti.

* * *

«Vienybė Liet.» (N 2) F.J. Bagočius klausia: «Gyvenimas ir mirtis Tėvynės Mylėtojų Draugystei?» Ir rašo, kad tos draugys prezidentas, «kuriam bene priguli pirmiausia garbė TMDr-tės pa-kilimo», pradėjęs išleidinėti savo laikraštį («Am. Lietuvių») ir «ku-s tauzyti ir mėtyti purvus ant socialistų», o kai per tai pradėjo draugystė slūgt žemyn, tai jis papurtęs rankas ir paliekęs tą org-nizaciją išvestą į laukus; išdininkas vėl neišduodas apyskaitų, ty-lis, nors jau daug buvo užklausių net per laikraščius. Sekretu-rus tik atsiliepęs, bet jo balsas, «lyg paklydusio girioje», nieko ne-gal padaryt.

Toliaus rašytojas iššaukia vardais visą eilę tautiečių «žiedų», «visuomenės» (tuos žodžius rašo svetimžodžiuose), didžiumos sal-ninkų, prašydamas, socialistų vardu: «vadovaukit ir jųs, nors I MDr-stėje, kuri dabar teip nupuolė, niekam jos reikalų nežiūrint. «Męs — tvirtina F.J.B., — nėsame ant tiek neaptašytai, idant jums kenkti; mės visada gatavi jus parent pinigiskai, užsimokė-dami sąnarystės mokesčius». Jeigu «tautiečiai» nepradėsia trumpoj ateityje darbuotis, tai rašytojas grėsia šiaip padaryti: «sušauksime TMDr-tės kuopų susirinkimus, užsimokėsime po 60c. metinės me-ksties ir pasiusime pinigus LSS. Literatūros Fondui — išleidimū raštų».

* * *

«Vienybė Lietuvinkų», matyties, neužilgo visą savo «per-žvalgą» užpildys «Kovos» baudimu, mokinimu. Iš syk tik nuo ke-kių dviejų colių buvo pasarga, antrą kart užėmė apie ketvirtą dalį peržvalgos, o paskučiausiai numeryje 2 am jau 3 ketvirtadales il-gos peržvalgos. Ir prasideda šiaip: «Nieko teip juokingesnio neiš-eina, kaip supykimas kritiko», — «Kovos» kritiko ir stačiai jau «Kovą» apkaltina už revoliucionierių išdavinėjimą caro valdžiai: «negerai yra revoliucionierių išdavinėti Europos valdžiomis», — pamokina ji.

Mokykite kitus, juokitės, kvatokit be «supykimo». «Kovos» kritikas jums daugiau nieko neatsakys, kaip tik šita:

Teisybe! Atleisk jiems, nes nežino, ką darą!

✽

Draugams rašytojams.

Gavome sekantį laišką:

«Garbi Kovos redakcija!

Siuočiu monologą «Buržukas ir darbininkas». Gal rasite vietelę špaltose «Kovos» patalpinti ją. Malonu butų. kad

šis veikalėlis negulėtų teip ilgai laukdamas savo eilės, kaip anas «Draugo atlankymas». Kada guli po tokį ilgą laiką, tai nebėra energijos daugiau rašyti. Dabar papuolęs į mažiau-daugiau atsakantesnės sanlygas, gal galėsiu ir daugiau ką parašyti – nuveltį. Todėl jeigu tinka talpinkite, o jei randasi daug raštų, tai ištikro, ar ne būtų laikas pasirūpinti apie «Kovos» patankinimą?

Su sociališkais linkėjimais — A.—tas.

Vieną kartą paaiškinau visiems rašytojams, kad tie raštai greičiau yra talpinami, kurie nereikalauja daug taisymo. Bet tai ne visai tiesa. Talpinu greičiau tuos, kurie gali pasėsti, nepatalpinus. Toliaus. Nors ir mažai tereikia taisyti, kaip dr-go A.—to raštus, tačiau teisybė liepia talpinti greičiau tuos, kurie seniau atsiųsti. Rakraščių atsiuntimą gi gali kontroliuoti kas tik nori, nes nuolatos yra pranešama apie tai «Kovoje».

Drg. A.—tas mano, kad «Kova» turi daug raštų. Beletristikos skyriaus raštų, tiesa, daugelis atsiunčia ir iš Europos (daugiausia iš «Žarijos» red.), ir iš Amerikos, bet šiaip straipsnių — mokslinių ir kitokių — visai mažai, ir tai beveik niekas iš draugų amerikiečių neparšo. Apsakaučių «Kovoje» telpa kiekviename numeryje, kitos gana gražios. Bet juk laikraštje ne vien dailioji literatura turi but. Dėl to, ką apysakų yra daug (nors ir tų neperdaug). «Kovos» patankinti negalima. Apie patankinimą ar padidinimą — kitu kartu; dabar tik tiek pasakysiu: daug-daug da reikia p a g e r i n t i «Kovą», ne tik jos turinį, bet ir techniskąją pusę.

«Kovos» Redaktorius.

LAIŠKAI REDAKCIJON.

Gerbiamasai drg. Redaktoriau!

Meldžiu rasti «Kovos» skiltyse šiam mano laišku vietą. Rodos 34 n-ryje «K». drg. J. Baltrušaitis pakėlė balsą apie įstengimą darbo biuro ir nors rašė, kad kuopų draugai tą klausimą per susirinkimus apsvartytų, išrištų, bet veltu ilgai laukiau, kad LSS draugai tą klausimą, užmanimą faktais ir prirodymais paremtų ir galutinai išgvildentų. Bet ant uelaimės visi draugai snaužia ir nežinia ko laukia.

Tik štai ant galo «Kovos» 49 n-ryje apie darbo biurą A. Ugaraitis atsiliepė, pabrėždamas nutarimą: 19 kuopos LSS Aš čia tų nutarimų nerašysiu, nes jie yra atspauzdinti «Kovos» 49 n. tik tiek priminsiu, jog tas projektas turi but graičiausiai įvykdintas, nes laukia mūsų jaunų draugų kelios dešimtys darbo; gavę darbą pašvęstų jie savo spēkas, jiegas kovai prieš dabartinį žmonių darbininkų išnaudojimą pašvęstų jie, sakau, savo euergijų ir plunksną prieš dabartinę netikusį draugijos suredymą ir greičiau mūsų idealai įvyktų, esantis kapitalizmo jungas nuo darbininko nukristų į pragaro gelmes.

Jaunas draugas, pilnas energijos, išstrukęs iš valdžios budelių, atkeliauna laisvon Amerikon kad gauti darbą ir liuosa.

me laike darbuotis žmonijos naudai, nors menka (rašau apie tuos, kurie yra baigia bei eja vidutines mokyklas) savo plunksna parodytų tamsuoliui darbininkui, kur yra laimė, vienybė, brolybė, kur yra darbininkų išganimas — rojus. Bet atvaziavęs draugas šion šalin, laimė, kad turi genčių pažįstamų, o jei nėra, tai žuna. Pavyzdžiui paimsiu patį savę. Išvaziavęs iš Lietuvos dėl tulų priezasčių (o tos priezastys yra kiekvienam žinomoms) Amerikon galvojau, jog gavęs darbą galėsiu darbuotis tautiečių naudai, galėsiu parodyti savo plunksną nors viename Amerikos liet, laikraštyje. Bet buvo, kaip vėliaus pasirodė, tik tuščios mano svajonės, nes gavęs darbą fizišką geležies liejykloje, nustoju vilties, energijos, ir jai kada kartais norėjau kritiką bei straipsnį parašyt — dievai žino — tojus kas pakertą dvasią, smegenis galvoje it prazuvę.

Pastaruoju laiku daug rašyčiau, daug mąstyčiau, daug savų nuomonių papasakočiau, bet nelaimė (pasakysiu atvirai), nėra kelių centų, kad nupirkti gabalą popieros, krasos ženklelių ir nusiųsti redakcijon. (Reikia prisipažinti, jog keturi mėnesiai sėdžiu be darbo). Ar aš tik vienas esu toksai nuskuręs? Ne, draugai, — kelios dešimtys!

Taigi, draugai, per susirinkimus nutarkite kaip tą projektą greičiau įvykdinti, kad drg. atvaziavę iš Lietuvos gautų bykokį darbą, o paskui patys pagyvenę kelis mėnesius gali jau apsižiurėti. Gavusieji drg. darbą nenuleistų savo energijos ir dvasios į rupesties žabangus, toliaus užmegstų su mumis sociališkus, draugiškus ryšius, ir teip mūsų idealai daug laimėtų, nes daugiau būtų draugų, o kur daugiau draugų, ten yra milžiniška kruva spiekų — jiegy, kurių teip mums truksta.

Taigi draugai nesnauskite ir su zibintuvų jieškokite kelio tiems nelaimingiems, draugams;

P.S. Noriu kad šis mano laiškas nepasiliktų be atbalsio.

Su sociališkais linkejimais.

Leechburg, Pa.

J. S e k e v i č i u s .

Nuo administracijos.

«Kovos» NN 21–2–3 ir 25 07 m. buvo pagarsinta, kad kas užsirašys pats sau «Kovą» visiems metams per birželio ir liepos mėnesį, arba kas prikaltys kitus užsirašyti, gaus dovanų revoliucijos dainas su gaidomis, kurios tada buvo rengiamos į spaudą. Kaip žinoma, dėl tulų aplinkybių, dainos su gaidomis tapo sulaikytos ant neaprubėzuoto laiko. Nenorėdami likti skoloj gerbiams «Kovos» skaitytojams, stengsimės kitoku budu su jais atsilygint. Dabar tik—ką išėjo iš spaudos nauja brošiurėlė: «Kovotojų Giesmės», rinkinėlis revoliucijoniškų dainų, išleista Liet. Soc. Sąjungos. Visiems tiems, kuriems buvo prizadėtos revoliucijos dainos su gaidomis, bus greitu laiku pasiųstos «Kovotojų Giesmės». Tiki-mės, kad «Kovos» skaitytojai bus tuom užganedinti.

«Kovai» atsiųsti rankraščiai.

Iš Europos:

P.Posmylos (eilės) — «Mirštantis Gladijatorius», «Dvimetinių sukaktuvių atminimui drg. A.B.».

Iš Amerikos:

Ant.R. — «Iš revoliucionieriaus atsiminimo»; F.L. — «Skraudos istorija»; B.Vasiliaucko — «Nauji metai» (eilės); J.Šiutelio (eilės) «Naujų metų sulaukus»; A.—tas — «Buržukas ir darbininkas»; V.Ms-nas — «Ant Naujų metų» (eilės); J.Buroko — «Rusio sapnas», «Rytmetį» (eilės); V.J.Vitkaus — «Iš Rusijos» (apie K. Breškovskaja); I.Kuno — «Draugas parodė kelią»; Pienavežio — «Ko reikia, varguoli» (eilės).

Bibliografija.

Mikės valdinių poteriai. Su giesmėmis ir paveiksiais. Priedas prie «Dilgėlių» N 11 — 1907 m. Kaštai «Dilgėlių» išleistuvės. Spanda «Kovos». Philadelphia, Pa. 1907 m. 14 pusl. Kaina 5 centai.

Kent kaltas, kent nekaltas. Vaizdelis. Parašė Žemaitė. Priedas «Lietuvos Ūkininko» 1907 m. metiniams skaitytojams. Vilnius. Juozapo Zavadzko spaustuvė. 1907 m. 39 pusl. Kaina 12 kap.

Kovotojų giesmės. Surinktos revoliucionierių mintys. Išleido Lietuvių Socialistų Sąjunga Amerikoje. Spanda «Kovos». 1907 m. 48 pusl. Kaina 15c.

Liet. Soc. Sąjungos Komitetų adrisai:

Išpildomojo Komiteto:

J.Grinius, 732 8-th Ave., Long Island City, N.Y.

S.Stankevyčius, 60 Wells St., Hartford, Conn.

T.Andziulaitienė, So. E. Cor. 12-th & Ritner St., Philadelphia, Pa.

Literatūros Komiteto:

Pirmasėdis, J.Šukys, 87 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Sekretorius, B.Žiurys, Bx 371. Naugatuck, Conn.

Archiv., J.O. Širvydas, 120-124 Grand Str. Brooklyn, N.Y.

Sekretorius-išdininkas: P.Dubickas, 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa.

Rev. Rėmimo Komiteto:

Pirmasėdis, J.ŠUKYS, 87 Grand str., Brooklyn, N.Y.

Sekretorius, J.S.PRUSELAITIS, 17 James st., Waterbury, Conn

Išdininkas, J.O.ŠIRVYDAS, 120-124 Grand st. Brooklyn, N.Y.

P.S. Susinešant reikaluose LSS. kuopų, pavienių narių, agitacijos reikale, klausiant rodos, siunčiant mėnesines duokles, auksas «Kovos» fondan ir Literatūros fondan ir tt. visados kreipkitės prie sekretoriaus. Jeigu sekretorius neatliktų minėtų uždavinių, paduokit skundą Išpildomajam Komitetui.

Siunčiant rankraščius, paskirtus išleisti LSS., ir su kitais spaudos literatiškais reikalais, kreiptis prie archyvariaus J.O. Širvydo.

Užsirašydami laikraštį «Kovą» siųzdami prenumeratą už «Kovą» ir su visais kitais reikalais lytinčiais «Kovą», rašykit tiesiog «Kovos» adrisą.

Sekr. P. Dubickas.

APGARŠINIMAI.

L.S.S. finansu apyskaitos.

Iplaukimai:

Mėnesinių: Bristol, Conn. 2.15; Mt. Carmel, Pa. 2.20; Chicago, Ill. 22-ra kuopa 5.80; Girardville, Pa. 2.20; * Waterbury, Conn. 6.-60; Brighton, Mass. 5.20; Chicago, Ill. 81 kp. 6.60; Minersville, Pa. 15.20; Philadelphia, Pa. 13-ta kp. 2.15; Collinsville, Ill. 3.20; Easton, Pa. 3.50. Prenumeratos: J.Daniunas, Mamaroneck, N.Y.; J.Viskoška, So. Boston, Mass. — po 3.00; P.Kurkietis, Russia 2.06; J.Švedas, Scotland; J.Švegžda, Chicago, Ill.; A.Bliznevčius, Silver Creek, Pa. — po 2.00. M. Mondeika, Mt. Clare, W. Va.; A.Bagdonas, Leviston, Me.; A.Turčinskas, Enidicott, N.Y.; A.Zeltchius, Seattle, Wash. — po 1.00. J.Merkuševčius, Russia 95c. J.Celis, New York, N.Y.; C.Klibas, Granville, Ill. — po 1.00. Apgarsinimų: 2.00. Pav. «K.» NN: A.Ver-

bylas, Russia 1.85; V.Kvederas, Baltimore, Md. 2.13. * Ch. Majauckas, Westville, Ill. 1.-62. Pašalinių darbų: 58.24. Už raštus 28.46. Viso 170.11. Buvo 9.50. Viso 179.61.

Išleidimai:

Red. reik.: už laiškus 16c. Tėkn. «K.» darlis: išsiuntinėjimas 3.00; ekspresas 2.00; krasos ženkl. 2.00; važinėjimai 32c.; * spauda 9.-84; popiera vyniojimui 7.00; gėsas 1.60; anglis 7.00; alga redaktoriui už pirmąją pusę gruodžio mėn. 30.00; alga administratoriui už pirm. pusę gruodžio mėn. 25.00; statymas 24.-00; alga LSS. sekretoriui už pirm. pusę gruod. m. 25.00.; raidžių blekučių 9.18. Išleid. LSS. sekr.: krasos ženkl. 3.84; krasos kortelių 1.00; važinėjimai 16c. Nupirkta literaiuros už 23.75. Viso 174.85.

Iėjo	179.61
Išejo	174.85
Lieka	4.76

Pasarga: 2 N «Kovos» LSS. finansų apy-

skaitos galutinėj sutraukoj įsiveržė zeceriška klaida: buvo lieka 19.50, turi būt lieka 9.50

„Kovos“ Fondan:

F.Jodvalkis, Ramsey, Mich.	1.00
W.Frankfort, Ill. nuo LSS. kp. baliaus	10.00
Buvo	186.93.
Viso	197.93

Literatūros Fondan.

Springfield, Ill.	1.70
W. Frankfort, Ill. nuo baliaus	7.00
Buvo	23.24.
Viso	31.94
Išleid.: statymas paš. darbų	12.00
Tą atėmus lieka	19.94

L.S.S. Sekr. P. Dubickas.

AUKOS.

Revolucijos reikalams:

Riverton, Ill.	2.00	
Spring Valley, Ill. L. Ukėsu draugystės	1.35	
Brighton, Mass	1.50	
Pittsburg, Pa.: Nuo „Laisvės“ dr. atėm. susirinkimo	7.00	
Nuo Kalėdų pas J.Morkevyčių: P.Rukevičius	1.00.	
A.Briedis	0.Škukauskytė — po 60c. J. Morkevičius	J.Škukauckas .Pet.

„K o v a”

Išleina kas pėtnyčia. Prenumeracija visas **„KOVA”** The Lithuanian Weekly, published every Friday, by J. O. Shirvydas, 1418 So. 2-nd Str. Phila. Pa.

dalis svieto: metams \$ 2.00 pusmečiui \$ 1.00

Apgarsinimų prekė: Sykis už colį 50c. per mėnesį 1.00; per metus 10.00

Subscription rates: One year in all parts of the world, \$ 2.00; Six months \$ 1.00.

Advertisement rates on application.

Siunčiant raštus, pinigų ir visokiuose redakcijos reikaluose susirašant, adrisuokite:

«**KOVA**», S E. Cor. Moyamensing Ave. and McClellan Str. Philadelphia, Pa

Skaitykite ir platinkit socialistiškų raštus.

«Kovos» redakcijoj galima gauti šios knygelės:

	Kaina Sc.
Politiškas minų streikas. Sutašė A.J.	5c.
Kūdikų vergija „laisvoje“ Amerikoje. Sutašė pagal J. Spargo J. Širvydas.	10c.
Kaip aš tapau milijonierium. Pagal W. A. Corey sutašė K. Rutkus.	10c.
Socializmo A-B-C. Pagal H.P. Moyer sutašė J. O. Širvydas.	10c.
Agitatorius. Sutašė pagal svetimus autorius K. Rutkus.	10c.
Paskutinė banga. Parašė Br. Vargšas.	10c.
Dėlko žmogus lieja prakaitą. Pagal F.D. sutašė J.O. Širvydas.	10c.
Revoliucija. Jos prasmė, priežastys ir pamatas. Parašė J. Baltrušaitis.	10c.
Socializmas ir darbininkiskasis klausimas. Parašė kun. Th. McGrady. Vertė F.M.	10c.
Intekmė socialistų sąlygų ant vių kultūros sąkų. Parašė J. Stern. Vertė J. Šidaras.	15c.
Kaip kunigas virto socialdemokratu. Par. Gerė iš letorijos kalmiečių kovos su ponais. Sutašė Varguolių Bliuolai.	7c.
Mūsų dielės. Parašė Žmogus.	10c.
Ar socialistas gali būti kataliku? Par. Žmogus	10c.
Sutrupinkim darbo laiką!	8c.
Aplė turtų išdirbimą. Parašė Schram. Vertė S.M.	85c.
Vyskupas Myriel ir konvencjonalistas. Victor Hugo. Sutašė J. Baltrušaitis.	8c.
Kunigija ir svietiška valdžia. Sutašė Medekša.	15c.
Puota. Parašė Bijunas.	10c.
Kur mūsų išganymas? Sutašė P. Daujotas.	25c.
Baudžiava Lietuvoje. Parašė Žmogus.	15c.
Elies Pranciškaus Valčalčio.	50c.
Ponas ir bernas. Parašė gr. L. Tolstoj. Vertė J. Beržinis.	15c.
Sidabrinis kryželis. Eugenijus Sue. Vertė J. Laukis.	50c.
Po priedanga šventenybės. E. Posterl. Vertė K. J-tis.	25c.
Aukos karės Dievui. Parašė Jonas Gražys.	10c.
Dilgėlių žiedai.	15c.
Užmušimas caro Aleksandro II. Parašė Jonas Gražys.	15c.
Dvynai vagių. Parašė kun. V. Dembekis.	25c.
Imtynės varguolių su bagočiais.	10c.
Kantiškos aplė peklos kančias. Parašė Liepukas.	10c.

Pinigus iki dolerio galima siųsti krasos ženkleliais. Agentams nuleidžiamas 35%. Reikalaudami knygų adrisuokite:

P. Dubickas,
Cor. Moyamensing Ave. and McClellan Str
PHILADELPHIA, PA.

«Kovos» kompletas.

Galima gauti «Kovos» red. pilnai «Kovos» kompletai 1906 m. ir 1907 metų. Vienas kompletas su prisiuntimu prekiuoja \$ 2.00.

100 tukstanciu iš po spaudos

Naujos Lietuviškos daktariškos knygos jau išėjo „VADOVAS I SVEIKATĄ”.

Ir vėl 100.000 išleista tos knygos, kurios vėliausias išdavimas, yra su daug pridėjimų, plačiau išaiškinta visokios ligos, kaip būti sveiku ir nuo ligų apsisergėti, pripildyta

Direktorius:

COLLINS New York Medical Institute.

Apart moksliečių raštų kasreikalinga kiekvienam žinot, toj knygoj yra daug žingeidžių pamokinių, apie vyrų su moterims susituokimų, ką iki šiol dar nieks teip atvirai ir drąsiai neprašė, kaip „Vadovas i Sveikatą”.

Tą knygą suviršina 200 metų didžio, kiekvienas, kuris tik atsis 10 c. markėms už prisiuntimą, aptuės per pačią VADOVA I SVEIKATĄ dykai.

Šita knyga yra naudinga sveikiems ir sergantiems, vyrams ir moterims, nes joj yra aprašymai kaip nuo visokių ligų išsisaugot, kaip jas išgydyt, teipat visokių ligų vardai. Kiekvienas toj knygoj atras sau reikalingas žinias

Jeį sergi, pirma negu kreipsies pas kokį daktarą, kad nesandėią ligą ne kublėtė, tai iš r. dyk ir perskaityk VADOVA I SVEIKATĄ.

Teipat **Collins N.Y. Medic. Inst.** daktarai, vyrų ir moterų visokias ligas gydo pasekmingai, nes pergalėjimui ligų vartoja grynus vaistus, kokius tik žemė ir gauta išduoda. Kad ne ypatingai, tai aprašyk ligą (lietuviškai), kad liga bus išgydoma ir bus prisiusti vaistai, tai kokio skyriaus ar vardo liga nebūtų, bus išgydyta. Vaistai išsiuntinėjama po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulės, tik ne i Rusiją. Adresnok:

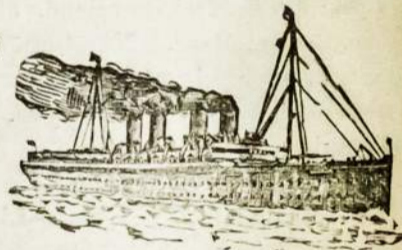
The COLLINS N.Y. Medical Institute
140 West 34-th st. New York, N.Y.

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 5 po p. Šventadieniais nuo 10 ryto iki 1 p.p.

Dr. R. Mielke, aprūpintojas gydinių Institute.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.

Išmains pinigų ir išsiunčia po gvarancija i visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety i visus miestus Jungtinių Valetijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Kataliogas

Sztuku arba Magijos
No. 1. DYKAI.

Szitam katalioge telpa geriausias Magijos Sztukos. Kas prisius savo adresu ir už 2c stempas tas gaus Sztuku Katalioga Dykai. Adresas:

H. I. SMITH
84 Washington St. R. 21-22 CHICAGO, ILL.

Dr. A.L. Graičunas

3202 So. Halsted st. Chicago, Ill.

Gydo visokias ligas be skirtumo: **Vyrizskas, Moterizskas ir Vaiku.** Priemimo valandos kasdien ir nedeliomis: **Nuo 8 ryto iki 9 vakaro.**

Telefonas **Yards 7399.**